ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

Ғўзани қондириб суғоринг ✽ Далада бегона ўт қолмасин ✽ Ҳашаротларга қарши кескин курашинг ✽ ШОНАЛАРНИ ТЕЗРОҚ ГУЛГА АЙЛАНТИРАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 123 (2671). | Чоршанба, 24 июнь 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ — ЗАРБДОР ФРОНТ

Тарих билмас қаҳрамонликларга қодир бўлган шижоатли халқимиз раҳнамоси — Коммунистик партия коммунистик қурилишнинг ҳамма фронтларида, шу жумладан идеология фронтида ҳам актив ҳужум қилмоқда. Партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг бундан бир йил муқаддам бўлиб ўтган июнь Пленуми идеология соҳасидаги ишларнинг СССРда коммунизм қурилишининг ҳозирги босқичга муносиб йўналишларини белгилаб бердилар.

«Ҳозирги замон шароитида партия ғоявий-тарбиявий ишининг асосий вазифаси, — деб уқтирди Марказий Комитет Пленуми, — **КПСС Программасини амалга оширишни, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишни, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришни, янги одамни тарбиллашни идеологик жиҳатдан таъмин этиш; сиёсий ҳушёрликни ошириш, империалистик идеологияга қарши, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши курашни кенг қулоч ёздириб юборишдан иборат».**

Июнь Пленуми идеология соҳасида тинч-тотув яшашни тиқиштирмоқчи бўлган ва шу ниқоб остида бизнинг жамиятга санъатнинг «партиясизлиги», «ижодда абсолют эркинлик», ғоясизлик, «авлодлар конфликти» ва ғоявий собитқадам бўлмаган кишиларни айнитиш каби сохта концепцияларни олиб киришга уринганларга кескин зарба берди.

КПСС ва совет халқининг ғоявий-сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлган июнь Пленуми партияни, давлат органларини, касаба союзларини, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларини бутун диққат-эътиборни идеология ишининг асосий йўналишларига сафарбар этишга чақирди. Шунга биноан областимиз партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, кенг жамоатчилик активи идеология фронтининг меҳнаткашларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, кишилар онги ва хулқидаги ўтмиш сарқитларини тугатиш; коммунизм актив ва онгли қурувчиларининг меҳнат тарбияси; халқнинг билими ва маданиятини ошириш, кишиларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш; антикоммунизмга, буржуа идеологиясининг ҳамма кўринишларига қарши кураш каби йўналишларида актив иш олиб бормоқдалар.

Областда партия сиёсий маорифи шохобчаларида 210 мингга яқин киши, шу жумладан 55 мингдан ортиқ коммунист ўқиб, ўз сиёсий ва иқтисодий билимини оширмоқда. Партия сиёсий ўқишининг ҳозирги босқичдаги энг мақбул янги формаси — коммунистик меҳнат мактабларининг сони эса 570 тага етди. 20 дан ортиқ шаҳар ва район маданият уйлари, 200 дан зиёд клуб ва юзлаб кутубхоналар, мактаблар, халқ университетлари, «Билим» жамиятининг жойлардаги бўлим ва группалари область меҳнаткашлари хизматида.

Идеология ишида, кишилар ўртасида коммунистик муносабатларни барқарор қилишда жамоатчилик асосларининг роли тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. Газетанинг шу сонидаги иккинчи саҳифада Октябрь район партия ташкилотининг жамоатчилик асосларини ривожлантиришда эришган ютуқлари ва тажрибасига бағишлаб берилган материаллар бунинг ёрқин далилидир. Ҳозир районда жамоатчилик асосларида 20 дан ортиқ сиёсий маориф кабинети ишлаб турибди. Партия пропагандаси, атеизм, маҳаллаларда сиёсий-тарбия ишлари, педагогика каби етти секциядан иборат идеология комиссияси ишида жамоатчилик асосларида 120 киши қатнашмоқда.

Июнь Пленуми қарори ва унинг ҳужжатлари областимизда олиб борилаётган ғоявий-тарбиявий ишларни яхшилашга жуда катта таъсир кўрсатди ва кўрсатмоқда. Идеология ишидаги формализм борган сари камаймоқда, бу ишда янги-янги форма ва методлар қўлланилаётир, сиёсий-тарбиявий ишнинг ғоявий савияси, таъсири ва ҳужумкорлиги ошмоқда.

Лекин эришилган муваффақиятлар идеология фронтининг жуда катта вазифаларини ҳал қилиш йўлидаги дастлабки қадамлардир, холос. Бу соҳада июнь Пленуми кўрсатиб ўтган жиддий камчиликлар ҳали батамом тугатилган эмас. Областда идеология ишининг ҳаётдан ажраб қолиши, формализм идеология ишининг натижаларига фақат ўтказилган тадбирларнинг сонига қараб баҳо беришга уриниш каби ҳоллар ҳали ҳам учраб туради. Область, шаҳар, район партия комитетларининг идеология бўлимлари меҳнаткашларнинг билим даражаси, миллий ва ёш составини ғоявий-сиёсий ишда ҳамма вақт ҳам эътиборга олаётирлар деб бўлмайди. Ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг талайгина қисми ғоявий таъсир доирасидан четда қолмоқда.

Партия ташкилотлари ҳали кишилар турмушининг юксак маданиятли бўлиши учун, уларнинг онгидаги ва хулқ-атворидаги ўтмиш сарқитларини батамом йўқотиш учун, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш учун зарур ғайрат ва қатъият билан кураш олиб бормаётганликлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумида ҳам ҳаққоний равишда кўрсатиб ўтилди. Областимиз қишлоқ аҳолисининг бир қисми орасида турмуш маданияти республикадаги умумий социал-иқтисодий ва маданий ютуқларнинг юксак даражасидан анча орқада қолмоқда. Оилавий турмушда, баъзи бир кишиларнинг онгида ўтмишнинг турли сарқитлари ҳали ҳам сақланиб келаётир.

Меҳнат, социалистик ишлаб чиқариш, меҳнат коллективи — энг яхши тарбия мактабидир, кишиларнинг оилавий турмушини коммунистик асосларда қайта қуришнинг негизидир. Бироқ шунга қарамай, областдаги айрим партия ташкилотлари меҳнат тарбияси билан ҳали суст шуғулланмоқдалар, коммунистик меҳнат ҳаракатига раҳбарлик қилишда расмиятчиликка йўл қўймоқдалар. Хотин-қизларни паранжи ёпинишга мажбур этиш, уларнинг жамоат ишларида қатнашувларига тўсқинлик қилиш, балоғатга етмаган қизларни эрга бериш каби ўтмишнинг баъзан учраб турадиган шарманда қолдиқларига бундан буён чидаб туриш мумкин эмас.

Бу камчиликларни тугатиш ва июнь Пленуми кўрсатмаларини тўла бажариш учун партия ташкилотлари жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар активига суяниб сиёсий ва ташкилотчилик ишлари савиясини замона талаблари даражасига кўтаришлари керак. Партия комитетлари ва партия ташкилотлари ғоявий-тарбиявий ва маданий-оқартув ишларининг таъсирчан, конкрет бўлиши ва коммунизм қурилишининг амалий вазифаларини бажаришга хизмат қилиши учун курашишлари зарур.

Идеология ишининг аҳволига жавоб бериш ҳар бир коммунистнинг шарафли бурчидир. Шу сабабли партия ташкилотлари ҳар бир коммунистнинг, даставвал раҳбарнинг, ҳамма вақт ва ҳамма ерда партиянинг актив ғоявий жангчиси бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Коммунизм қуриш учун курашнинг зарбдор фронти — идеология иши меҳнаткашларни замонамиз ахлоқ кодексининг юксак принциплари руҳида тарбиялашга, ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришишимизга хизмат қилсин!

ҒЎЗАЛАР СУВГА ҚОНСИН

Деҳқонлар орасида «экинни парвариш қилишда ҳар бир дам ғанимат» деган гап бор. Аслида ҳам шундай: парваришнинг бир кунидан кечикдингми, ҳосил йиғимида ўн кун кейин суриласан. Бунинг устига ҳосилнинг бир қисми бой бериб қўйилади. Мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой бўлган июннинг ярми ўтиб қолди. Ҳозир суғоришни бир зум ҳам бўшаштирмайдиган долзарб дамлар.

Менинг ёшим тўрт кам саксонда. Меҳнат билан шуғуллансанг, катта-кичик қадрингга етиб турса, қартайганингда ҳам қувватдан қолмас экансан. Мана, мен колхозимизнинг Қурбонали Ниёзалиев бошлиқ бригадасида сувчилик қилаётирман. Мақтаниш эмас-у, қўлларим пахтазор ичида қадоқ бўлган. Шунинг учун ҳам ғўза парваришининг, айниқса суғоришнинг «сир»ларини билиб олганман.

Бригадамизнинг 25 гектарлик картаси жуя ариқнинг устки томонидаги қия ерларга жойлашган. Насос билан чиқарилаётган сув кўтарма ариқлар орқали экинга етказилади. Қия жойнинг қийиғи кўп деганларидай ана шу майдондаги ғўзаларга ўнлаб қулоқлардан сув тарашга тўғри келади. Бунинг устига кўтарма ариқлардан ҳам кўз-қулоқ бўлиб турмасанг, бир зумда бирор жойини тешиб, экинни сув босиб кетади. Мен ўзим шу далани суғоришни сўраб олдим. Бригадир ҳам, агроном ҳам «қийналиб қоласиз, отахон, сиз текис адрларга сув тараб турсангиз ҳам бас» деб аввал кўнишмади. Аммо мен ҳам бўш келганим йўқ, қийинчиликдан қочган, енгил-елпи ишнинг пайида бўлган деҳқоннинг хирмонида чўғ бўлармиди? Ахир, бу йил элимизда улкан тўй — Ўзбекистонимиз 40 ёшга тўлади. Бригадамиз пахтакорлари ҳар гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» оламиз деб аҳд қилишган.

Тракторчи йигитимиз Жўрабек Арапов эгат очиш вақтида ўғит ҳам солиб бергач, мен ёнимга Мамасоли Аҳмедовни олиб ўша қия ерларга сув таращга киришдим. Ҳар бир эгатга сувни жилдиратиб оқиздик, чунки бунда, бир томондан, ғўза қониб сув ичса, иккинчи томондан, ерга ташланган ўғит ҳам ҳар бир туп ғўзанинг илдизига боради. Сувни тараш бошқа-ю, уни қараш, назорат қилиш бошқа. Пайкалнинг бош-этагини айланиб юрмасанг, кўллаб қолиши, текис намланмаслиги мумкин. Бир метр жой кўлладими, ўнлаб туп ғўзанинг ўсишига зарар етади. Тожикистонлик касбдошларимиз ҳам ўсимликни усталик билан суғориш ҳосилга-ҳосил қўшишнинг гарови эканлигини қайта-қайта таъкидлашди. Шунинг учун ҳам биз Мамасоли билан кечаси ҳам далада бўлаётирмиз, ғўзани тунда суғоришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ғўзаларимиз текис шоналаб қолди, яқин кунларда гулга киритиб оламиз. Иккинчи ва кейинги суғоришларни ҳам сифатли қилиб ўтказиб, шонани гулга, гулни эса кўсакка, сўнгра оппоқ лўппи пахталарга айлантиришга ҳисса қўшиб, бригадамизнинг тўй кунигача маррага етишига эришсак, меҳнатимизнинг самараси, қалбимизнинг қувончи шу бўлади.

А. РАҲИМБОЕВ,
Янгийўл бошқармасидаги Фрунзе номли колхознинг сувчиси.

Ғўза саратон сувига қонса ҳосилига-ҳосил қўшади. Бекободдаги 1-«Далварзин» совхозининг сувчилари ана шуни назарда тутиб ғўзаларни қондириб суғоришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шунинг учун ҳам хўжаликда ғўзалар барқ уриб ўсяпти. Суратда: сувчи Абдуҳамид Абдужабборов сифон усулида резина шланглари билан жўякларга сув тарамоқда.
А. Абалян фотоси.

АЛМАШИНАДИГАН САҲИФАЛАР

«Тошкент ҳақиқати» газетаси алмашиниб турадиган махсус саҳифаларининг навбатдаги сони чиқди. Газетамизнинг бугунги сонининг 3-бети икки хил нусхада босилди.

Саноат ходимларига мўлжалланган саҳифада: Тошкент уйсозлик комбинатининг монтажчиси А. Муриевнинг **«Янги бригадир»**, А. Муравьевнинг **«Жамоатчи конструкторлар»**, Чирчиқ ГЭСлар каскади инженери К. Исмановнинг **«Ҳимматингизга балли»** сарлавҳали мақолалари ва областимизнинг бошқа саноат корхоналари ишларини акс эттирувчи хат-хабарлар босилган.

Қишлоқ хўжалигига бағишланган саҳифада: «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири Ф. Усмонованинг **«Тожикистон пахтазорларида»** мақоласини, С. Маҳкамовнинг Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозидан ёзган лавҳасини, биология фанлари кандидати М. Тўйчиевнинг **«Бегона ўт — ҳосил душмани»** сарлавҳали мақолаларини ўқийсиз.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Тошкент қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитети давлатга пилла сотиш топшириғини бажарганликлари учун қуйидагиларни область ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзишга қарор қилдилар.

ОҚҚЎРҒОН БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА

«Октябрь 40 йиллиги» колхози (раиси **Х. Қаҳрамонов**, партия ташкилотининг секретари **Ю. Пирназаров**, агротехник **И. Мақсудов** ўртоқлар). Колхоз пландаги 10200 ўрнига 10224 килограмм пилла топшириб, планини 100,2 процент бажарган.

БЎКА БОШҚАРМАСИ БЎЙИЧА

Калинин номли колхоз (раиси **А. Абдуҳолиқов**, партия ташкилотининг секретари **А. Холжигитов**, агротехник **А. Муродов** ўртоқлар). Колхоз пландаги 7200 ўрнига 7733 килограмм пилла сотиб, планини 107,4 процент бажарган.

Свердлов номли колхоз (раиси **А. Абдумўминов**, партия ташкилотининг секретари **У. Йўлдошев**, агротехник **А. Абдуллаёров** ўртоқлар). Колхоз 12500 ўрнига 12627 килограмм пилла сотиб, планини 101 процент адо этган.

«Партия XX съезди» колхози (раиси **М. Ҳайитбоев**, партия ташкилотининг секретари **Н. Тиллаева**, агротехник **Х. Жумаев** ўртоқлар). Колхоз 3000 ўрнига 3186 килограмм пилла сотиб планини 106,2 процент адо этган.

«Партия XIX съезди» колхози (раиси **Г. Ҳайдаров**, партия ташкилотининг секретари **А. Хожиқулов**, агротехник **М. Саидқулова** ўртоқлар). Колхоз 9200 ўрнига 10393 килограмм пилла сотиб, планини 112,4 процент бажарган.

«Ленин йўли» колхози (раиси **И. Бўрихўжаев**, партия ташкилотининг секретари **Х. Алаутдинов**, агротехник **А. Ғоипов** ўртоқлар). Колхоз 18000 ўрнига 19230 килограмм пилла топшириб, планини 106,6 процент адо этган.

«Октябрь 40 йиллиги» колхози (раиси **Ю. Тўлаганов**, партия ташкилотининг секретари **К. Умаров**, агротехник **М. Саримсоқова** ўртоқлар). Колхоз 4600 ўрнига 4774 килограмм пилла сотиб, планини 103,7 процент бажарган.

Ильич номли колхоз (раиси **У. Жаркинбоев**, партия ташкилотининг секретари **И. Тошпўлатов**, агротехник **Х. Мақсудова** ўртоқлар). Колхоз 4500 ўрнига 4590 килограмм пилла сотиб, планини 102 процент адо этган.

Н. С. ХРУШЧЕВ ШВЕЦИЯДА

СТОКГОЛЬМ, 22 июнь (ТАСС махсус мухбирлари). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бугун Швеция Бош Министри Т. Эрландер ҳузурида бўлди.

Н. С. Хрушчев билан Т. Эрландер ўртасида иккала томонни қизиқтирган масалалар устида дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

Совет томонидан суҳбатда Н. С. Хрушчевнинг ҳамроҳлари қатнашдилар.

Швеция томонидан суҳбатда юстиция министри Х. Клинг ҳозир бўлди.

* * *

СТОКГОЛЬМ, 22 июнь. (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг Швецияга қиладиган визитини ўтказувчи Швеция ташкилот комитетининг раиси, Юстиция министри Х. Клинг матбуот маркази жойлашадиган парламент биносида СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг бугун Швецияда бошланадиган визити муносабати билан матбуот вакиллари учун катта қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Швеция бош министри Т. Эрландер, ташқи ишлар министри Т. Нильссон, Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Л. Бельфраге, Швециянинг СССРдаги элчиси Г. Ярринг ва Швециянинг бошқа расмий шахслари, швед ва чет эл матбуотининг кўп вакиллари, жумладан, Н. С. Хрушчевнинг визити муносабати билан Стокгольмга келган бир группа совет журналистлари ҳозир бўлдилар.

* * *

СТОКГОЛЬМ, 23 июнь. (ТАСС махсус мухбирлари). Кеча Швеция ҳукумати расмий визит билан бу ерга келган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев шарафига Ташқи ишлар министрлигининг биносида зиёфат берди.

Зиёфатда Н. С. Хрушчев рафиқаси билан, шунингдек унинг ҳамроҳлари ҳозир бўлишди. Зиёфатда Швеция томонидан бош министр Т. Эрландер рафиқаси билан, Швеция ҳукуматининг аъзолари, риксдаг депутатлари, Стокгольм шаҳри маъмурларининг ҳамда Швеция савдо-саноат доиралари ва жамоатчилигининг вакиллари иштирок этишди.

Зиёфатда Т. Эрландер билан Н. С. Хрушчев нутқ сўзлашди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

Тошкент саноат область ва шаҳар партия комитетларининг қўшма пленуми

Кеча Тошкент саноат область ва Тошкент шаҳар партия комитетларининг қўшма пленуми бўлиб ўтди. Унда «Ўзбекистон КП Марказий Комитети XIII пленумининг «Турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти» тўғрисидаги қарори ва Тошкент саноат область партия ташкилотининг вазифалари» ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Пленумда бу масала юзасидан Тошкент саноат область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **П. В. Каймаков** доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **В. А. Архангельский**, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати партия комитетининг секретари **А. В. Неверев**, Октябрь район ижроия комитетининг раиси **С. Б. Норқўзиев**, Тошкент саноат облсовпрофининг секретари **З. Содиқов** ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси **В. Г. Ломоносов**, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** ўртоқлар иштирок этдилар.

(Пленум иши ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ 2000-КУНИ

ШОНЛИ ИШЛАР ЙИЛНОМАСИ

Етти йилликнинг ўтган икки минг куни — коммунизм қурилишининг зафарномасига ёзилган шонли икки минг саҳифа демакдир. Шу кунларнинг ҳар бири совет кишилари қилаётган қаҳрамонона меҳнат йилномасига ҳаққли суратда ёзилиб қолувчи ажойиб режалар ва буюк зафарларга тўлиқ бўлди.

Бутун совет халқи қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ана шу ажойиб йилномага ўз ишлари билан ҳисса қўшдилар.

22 июнь. Шу кун етти йилликнинг ижодий яратувчилик билан ўтаётган бошқа икки минг кунидан сира фарқ қилмайдигандек туйилади. Аммо бу кун шундан аввалги ҳамма кунлардан бараканироқ бўлди. Бунга сабаб фақат 22 июнда қуёшнинг айниқса узоқроқ нур сочгани эмас. Вақтнинг асосий мезони — одамларнинг ишларидир. Олға қараб қилаётган ҳаракатимиз суръати соат сайин, кун сайин ошиб бормоқда. Шундан кейин келадиган кун тағин ҳам бараканироқ бўлади, чунки ўтган икки минг кун 2001-кунга йўл очиб берган, демак, ана шу кунлар етти йилликнинг ҳар бир янги кунида яшайберади.

Куннинг улуғлиги иш биландир. ЎзТАГ мухбирларининг хабарлари ана шу ишлардан баъзилари тўғрисида ҳикоя қилади.

ПЎЛАТ ТЕРИМЧИЛАР ТАЙЁР БЎЛИБ ЧИҚМОҚДА

Етти йиллик бошлангандан буён бугунгача «Ташсельмаш» заводининг бош конвейерига 24000-пахта териш машинаси кириб келди.

Машиналарнинг ҳисоби сидирғасига олиб келинаётган бўлса ҳам, лекин уларнинг конструкцияси тамомила такомиллаштириб юборилган. Мотори фақат терим кунларида ишлатиладиган ўзиюрар «ХВС-1,2» машинасининг ўрнини осма «ХТ-1,2» машинаси эгаллади. Бу машинани ишлаб чиқаришга камроқ меҳнат ва металл сарфланади-ю, аммо иш унуми билан ҳаракатчанлик даражаси кескин ошиб кетади. Бундан ташқари, пахта териш машинаси осиладиган трактордан йил бўйи бошқа ишларда ҳам фойдаланса бўла беради.

Бир кунда ўттизта машина йиғилди. Бу — графикда кўзда тутилган барқарор кўрсаткичдир. Ҳозир етти йилликнинг дастлабки йилидагига нисбатан кунига олти баравар кўп машина тайёр қилиб чиқарилмоқда. Янги цехларни, автомат ва поток линияларини ишга тушириш йўли билан ана шундай юксалишга эришилди. Етти йиллик бошланганидан буён заводда меҳнат унумдорлиги бир ярим баравардан зиёд ошди.

ЯНГИ СУВ ЙЎЛЛАРИ

Амударё этакларида «Қилич Ниёзбой» магистрал каналининг темир-бетондан қурилган энг йирик иншооти тайёр бўлди. Яқинда тўсиқ очилиб, бир сутнада олти юз минг куб метр сув ўтказадиган 96 метрли тоннель орқали сунъий анҳор Сариқамиш чўкиндиси томон оқа бошлайди.

Хоразмни қадимдан суғориш билан экин олиб келаётган жой дейдилар. Лекин етти йилликнинг икки минг куни мобайнида қилинган иш Хоразмнинг бутун кўп асрли тарихи давомида ҳам қилинмаган эди. Ана шу давр ичида пахтазорларни суғорадиган каналлар билан коллекторларнинг узунлиги икки баравардан зиёд кўпайди.

Ўтган йилнинг ўзида 220 километр узунликдаги Дарёлиқ «Халқлар дўстлиги» коллекторининг иккинчи навбати фойдаланишга топширилди.

ХИМИЯНИНГ БАҲОДИРОНА ОДИМЛАРИ

Фарғонадаги нефтни қайта ишловчи завод олти ойлиқ программадан ташқари ишлаб чиқарилган нефть маҳсулотларининг дастлабки неча ўн тоннасини жўнатди. Завод — етти йиллик тенгдошидир. Корхона коллективи ёш бўлса ҳам, Ўрта Осиёдаги турдош корхоналар ўртасида биринчиликни қўлда маҳкам сақлаб келмоқда. Яқинда электрод кокси ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Заводнинг иккинчи навбати қурилмоқда. У ҳам ишга туширилгач, корхонанинг қуввати қарийб уч баравар ошади.

ЮЗ ЦЕНТНЕРЛИ МАРРАГА ЧИҚИШ УЧУН

„Политотдел» колхозидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли бошлиқ бригада маккажўхори экинларини механизмлар билан парвариш қилишни туталлади. Уч юз гектар ер уч марта культивация қилинди, бир марта суғорилиб, икки марта озиқлантирилди.

Бригада баланд маррани мўлжалламоқда. Маккажўхорикорлар 50 гектар ерда гектар бошига юз центнер дон ҳосили етиштиришга аҳд қилдилар. Бригада икки юз гектар майдонда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондаги маккажўхорикор хўжаликларни уруғ билан таъминлаш учун серҳосил «ВИР-338» навидан бўлган гибрид маккажўхори етиштирмоқда.

БИР ОИЛАНИНГ ҚУВОНЧЛИ ҲАЁТИ

Эргаш ва Шафоат Ҳамидовлар бошлиқ оддий ўзбек оиласи тўғрисидаги фильмнинг сўнгги кадрлари суратга олиб бўлинди. Оиладаги кенжа аъзолардан бирининг олий ўқув юрти дипломи билан уйга қайтиб келишига бағишланган оилавий тантана эпизоди кишини тўлқинлантиради.

Ҳамидовларнинг ўн фарзанди, етмиш беш набираси ва эвараси бор.

Самарқандлик ишчи билан унинг рафиқаси уруғида революциягача юз йил мобайнида биронта ҳам саводли одам бўлмаган. Шу сабабдан олий ўқув юртини тамомлаган ёки илмий даража олишга сазовор бўлган ҳар бир фарзанд, набира ёки эварани улар алоҳида тантана билан муборакбод қилишади.

Фарзандлар, набира ва эваралар ҳозиргача педагог, врач, экономист, юрист, агроном, зоотехник бўлиб етишганликлари ҳақида оилага йигирма тўртта диплом олиб келишди, уларнинг орасида бир киши фанлар доктори ва тўрт киши фанлар кандидати бўлди.

Пири-бадавлат меҳнаткаш оилада ўн тўрт коммунист бор, беш киши маҳаллий Совет депутатидир. Ҳамидовлардан ўн олти киши ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси 1964 йил 26 июнда эрта билан соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

Депутатлар 1964 йил 24 ва 25 июнда эрта билан соат 10 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 26 июнда эса, эрта билан соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

Октябрь район партия ташкилоти иш тажрибасидан

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСЛАРИ — КОММУНИЗМ КУРТАКЛАРИ

ХАЛҚ ТАШАББУСИ — ТУГАНМАС ЧАШМА

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми бўлгандан бери ўтган бир йил ичида Октябрь район партия ташкилотлари омма билан алоқани бирмунча кучайтиришга, ана шу омманинг куч ва ташаббусига таяниб, талайгина сиёсий ва маданий-маиший вазифаларни ҳал этишга муваффақ бўлдилар. Партия ташкилотлари район жамоатчилигига таяниб туриб, даставвал коммунистик муносабатларни барқарор қилиш учун зарур бўлган моддий асосларни яратишга эътибор бердилар. Кўпгина маҳаллаларда меҳнаткашлар жамоатчилик асосларида клублар, кутубхоналар, болалар хоналари, медицина муассасалари, магазинлар қуришга кўмаклашдилар. Шу билан бирга улар кишиларни коммунистик ахлоқ кодекси асосида тарбиялаш, ўтмишнинг зарарли сарқитларига қарши кураш ишида ҳам ташаббус кўрсатдилар.

Мисолга «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласини келтириш мумкин. Бу ерда 700 га яқин ишчи ва хизматчи, интеллигенция вакиллари оиласи яшайди. Ҳали яқиндагина маҳалла аҳолиси медицина хизматининг яхши эмаслиги, кўча ва тротуарлар вақтида ремонт қилинмаслиги ва бошқа хилдаги маиший хизматларнинг ёмонлиги тўғрисида турли ташкилотларга кўплаб шикоятлар ёзиб юришар эди. Маҳалла коммунистлари ташаббусни қўлга олиб, ободончилик ва тарбия ишига кенг жамоатчиликни жалб этмагунларича аҳвол шундай давом этаверди. Халқимизнинг энг яхши традицияси — хашар усулини қўллаб маҳалланинг жамоатчи қурувчилар бригадаси қисқа вақт ичида 200 ўринли клуб, кутубхона, саноат моллари магазини, маҳалла комитети ҳузурида болалар хонаси, почта бўлими, омонат касса, буюмларни вақтинча фойдаланишга берадиган пункт, ёқилғи омбори каби биноларни қурди.

Бу ерда бўлаётган ободончилик ишлари маҳалланинг йигит ва қизлари, аёллари ва пенсионерларининг ҳиммати, куч-ғайрати нималарга қодир эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Улар дам олиш ва шанба-кунлари, ишдан бўш вақтларида худди бир кишидек ҳамжиҳатлик билан қурилиш майдонларига бориб қўлларидан келган ишни бажонидил бажарадилар. Биргалашиб қилинган, бундай коллектив меҳнат катта тарбиявий аҳамиятга эгадир, у коммунизм куртакларини камолатга етказади, турмушда коммунистик муносабатларни кенг ёйишга хизмат қилади.

Шу нуқтаи-назардан қараганда, маҳаллада коммунистик маданият ва турмуш учун кураш ҳаракати кенг авж олганлиги, маҳалла активлари оммавий-сиёсий ишларга, интернационал тарбияга жиддий эътибор бераётганликлари тақдирга сазовордир.

Маҳалла партия ташкилотининг ташаббуси билан маҳалла меҳнаткашлари Москва шаҳри, Фрунзе районидаги 11-уй бошқармаси билан коммунистик турмуш учун социалистик мусобақа боғлашган. Шу кунларда маҳалланинг бутун жамоатчилиги ана шу мусобақада ғолиб чиқиш учун курашмоқда.

Районимизда жамоатчилик асосларини кенг қўлланиб, коммунистик турмуш ғалабасини таъминловчи шароитлар яратилаётган, кишиларининг маънавий қиёфаси ўзгариб, эскилик сарқитларидан халос бўлаётган бундай маҳаллалар кўп.

Умуман район бўйича маҳалла комитетлари, кўнгилли халқ дружиналари, ўртоқлик судлари, санитария ва кўкаламзорлаштиришни назорат қилиб турувчи жамоат комиссиялари, жамоатчилик асосида ишловчи медицина пунктлари ишида 17 мингдан ортиқ киши қатнашмоқда. Районда жамоатчилик асосларида 15 клуб, 22 медицина пункти, 12 та магазин ва халқ университетлари учун бинолар қурилди.

Район меҳнаткашларининг ҳамма табақалари актив қатнашаётган жамоат ташкилотлари ҳаётий масалалар билан яқиндан шуғулланиб, ўтмиш сарқитлари ва турмушдаги айрим қолоқликка қарши курашмоқдалар, ҳақиқий халқ урф-одатлари ва одоб-ахлоқни мустаҳкамлаш билан бирга, уларни янги социалистик мазмун билан бойитмоқдалар.

Янги маросимларни турмушга жорий қилиш соҳасида олиб борилаётган тарбиявий иш муваффақиятлари айниқса қувончли бўлаётир. Бундан бир неча йил илгаригина районда кўпинча тўйлар диний расм-русумлар асосида ўтказиларди. Ҳеч кимга сир эмаски, диний тус берилган ҳар қандай маросим меҳнаткаш киши учун ортиқча сарф-харажатларни, бўлмағур қийинчиликларни келтириб чиқаради. Ҳозир бундай шармандали сарқит районда борган сари камайиб кетмоқда.

Муқимий номли, «Илғор», «Чиғатой», «Янги шаҳар» каби маҳаллаларда янгича комсомол тўйлари тез-тез ўтказиладиган бўлиб қолди.

> **Октябрь районида жамоатчилик асосларида 15 клуб, 22 медицина пункти, 12 та магазин ва халқ университетлари учун бинолар қурилди.**

Партия ташкилотлари ёшлар тарбиясига салмоқли таъсир кўрсатадиган кексалар ўртасида ишлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шаҳар ва район ташкилотларининг раҳбар ходимлари, олим ва агитаторлар уларни мамлакатимизда ва халқаро майдонда бўлаётган янгиликлар билан таништириб турадилар. Хилма-хил темаларда савол ва жавоб кечалари ўтказиш ҳам яхши традицияга айланиб қолди. Бундай кечалар кишиларимизга коммунизм қуриш улуғ программасини тушуниб олишга ва буюк курашда ўз ўрнини аниқлашга ёрдам беради.

Районда диний идеологияга қарши курашда ҳам жамоатчилик асосларини қўлланиш самарали натижаларни бермоқда. Жамоатчи лекторлар, маҳалла активлари кишиларимиз турмушига оғу қўшувчи, саломатликка зарар келтирувчи, меҳнат интизомини бўшаштириб, халқ хўжалигига зиён етказувчи диний расм-русумлар ва маросимларни ҳужумкорлик билан фош этмоқдалар. Маҳаллий аҳоли ўртасида илмий-атеистик ишларни олиб бориш учун 53 та доимий лекторий, 5 та илмий-атеизм халқ университети ташкил этилган.

Маданий-оммавий ишнинг диспутлар ташкил этиш, кинотамошабинлар ва китобхонларнинг конференцияларини ўтказиш, якшанба ўқишлари каби формалари жуда оммалашиб кетган. Бу тадбирлар районимизни меҳнатда ва турмушда юқори маданиятли, жамоат тартибида намунали районга айлантиришнинг гаровидир.

Шу кунларда аҳоли орасида олиб бораётган сиёсий ва ташкилотчилик ишларимиз, коммунистик муносабатларни турмушга кенг жорий қилиш учун курашимиз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 40 йиллик тўйини муносиб тўёналар билан кутиб олиш шиори остида ўтмоқда. Юбилей кунигача район қиёфаси янада гўзал ва кўркам бўлади, кўпқаватли турар-жой ва маъмурий бинолар қад кўтаради, магазинлар, понорама кинотеатри, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари бинолари қуриб битказилади, кўчалар сифатли асфальт ва бетонлар билан қопланади.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари коммунистик тарбиянинг янги таъсирчан формаларидан фойдаланишда дастлабки қадамларнигина қўйдилар. Район партия, комсомол, совет ва касаба союз ташкилотлари коммунистларга ҳамда меҳнаткашлар активига суянган ҳолда, жамоатчилик асосларини кенг қўлланиб, аҳоли орасида сиёсий-тарбиявий ишларни муттасил юксалтиришига, омма билан ишлашнинг форма ва методларини такомиллаштиришга, унинг конкрет ва бир мақсадга йўналган бўлишига, коммунистик қурилишнинг конкрет вазифаларини ҳал этишга бевосита ёрдам беришига ҳаракат қиладилар.

С. САМАТОВ,
Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитетининг секретари.

Бу хушчақчақ чеҳраларни фотомухбиримиз Октябрь районидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласининг жамоатчилик асосларида ташкил этилган кутубхонасида олган. Маҳалла клуби ва кутубхонаси кечки пайтлари айниқса гавжум бўлади. Биров бу ерга мазмунли лекция ёки суҳбат тинглагани, биров газета-журналларнинг янги сонлари билан танишгани, биров ўқиб туширган китобини янгиси билан алмаштиришга келади. Мана бу суратда маҳалла клубининг жамоатчи мудири Шариф Авезов ўқувчиларга китоб танлаб бермоқда.

Кўпчилик тоғни қулатади

Мамлакатимиз коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврига кирганидан бери халқимизнинг куч-ғайрати, ҳиммат ва шижоати мисли кўрилмаган мўъжизалар яратмоқда. Кишиларимиз янги-янги ташаббусларни кўтариб чиқмоқдалар, коммунистик онглиликнинг ажойиб намуналарини кўрсатмоқдалар. Буни жамоатчилик асосларида, яхши миллий традициямиз — хашар йўли билан Октябрь районида қилинган ободончилик ишлари мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Кейинги йиллар ичида давлатимизнинг ғамхўрлиги ва аҳолининг ҳиммати туфайли районнинг қиёфаси жуда ўзгариб кетди. Ўнта магистраль кўча қурилди, Охунбобоев, Калинин, Собир Раҳимов, Деҳқонлар уйи, Абдулла Набиев, Улуғбек майдонлари барпо қилинди.

Районда транспорт хизмати яхшиланди. Ҳозир район территориясида 50 маршрут бўйлаб трамвай, троллейбус ва автобус қатнаб турибди. 70 минг хонадоннинг 30 проценти табиий газдан фойдаланмоқда.

Ободончиликка жамоатчилик кўрсатаётган ёрдам бу йил — республикамиз тўйи йилида айниқса салмоқли бўлаётир. Район коммунал хўжалик бўлими йил бошида корхона ва муассасалар раҳбарлари ҳамда маҳалла комитетлари билан маслаҳатлашиб, ободончилик юзасидан 1964 йилда кўриладиган тадбирларни белгилаб чиқди.

Фақат бир квартал ичида жамоатчиликнинг актив кўмагида 28900 квадрат метр кўча, 77 минг квадрат метр йўлкага асфальт ётқизилди, 330 минг погон метр майда, 20 минг погон метр магистраль ирригация тармоқлари тозаланди. Шунингдек 60 минг тупга яқин (28 минг тупи мевали) дарахт кўчатлари ўтқазилди. Чайка, Кочубей, Овошная, Пахта, Қарағанда каби кўчалар нуқул мевали кўчатлар билан безанди. «Низомий», «Гуруч ариқ», «Мевазор» маҳаллалари ҳамда Чинни буюмлари, 1-авторемонт ва шина ремонт заводлари территориясида янги обод скверлар бунёд этилди.

Райондаги ҳар бир корхона, муассаса ва маҳаллада яшил бойлик, йўл хўжалиги ҳамда ирригация тармоқларини муҳофаза қилувчи кўнгилли жамиятлар ташкил этилган. Улар район коммунал хўжалик бўлими билан ҳамкорликда иш олиб борадилар. Ана шу жамиятлар ёрдамида маҳаллаларда яшил патруль ва жамоатчи йўл ҳамда ирригация инспекторлари иши йўлга қўйилган.

Район коммунал хўжалик бўлимига мунтазам оталик ёрдами кўрсатиб келаётган «Средазглавметаллоснабсбит», шаҳар ижроия комитетининг савдо бошқармаси, чинни буюмлари ва радиодеталь заводларининг жамоатчилиги ва маъмуриятининг ҳимматини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бу ташкилотлар ўз территорияларини боғ-роғга — яхши ҳордиқ жойига айлантириш билан бирга, райондаги кўпгина жойларни обод қилиш, кўприк, насос установкалари қуриш каби ишларда ҳам жонбозлик кўрсатаётирлар.

Ободончилик ва кўкаламзорлаштиришга тиниб-тинчимас мактаб ўқувчилари ҳам салмоқли ҳисса қўшишмоқда. Районнинг ҳамма мактабларида ёшларнинг яшил патруллари ташкил этилган. Пионер ва ўқувчилар «Яшил дўст»ни авайлаб асраш ва зараркунанда ҳашаротларга қарши курашда активлик кўрсатаётирлар. Бир қатор мактаблар парк ва кучаларни ўз оталикларига олганлар.

Биз республика юбилейини ободончилик ва санитария ишларида районимизни ҳаммага намуна даражасига кўтариш билан кутиб олишга аҳд қилганмиз. Худди ана шу аҳду-паймон муҳокамасига бағишлаб, «Саноат», «Чимбой», «Абдулла Набиев», «Илғор», «Пахтакор» маҳаллаларида йиғилишлар ўтказдик. Район жамоатчилигининг юбилейга тайёргарликдаги ҳамжиҳатлигини Навоий проспектини реконструкция қилишга ва бошқа юбилей объектларини тезроқ битказишга кўмаклашаётганида яққол кўриш мумкин.

Жамоатчилик асослари қудратли, келажаги порлоқ йўлдир. Жамоатчилик ғайрати, ташаббуси ва шижоатига ҳеч қандай қийинчилик бардош бера олмайди. Ахир, кўпчилик тоғни қулатади, деб бежиз айтмаган-ку, халқимиз!

К. ФАИЗИЕВ,
район коммунал хўжалик бўлимининг мудири.

ЎЗ КУЧИМИЗ, ЎЗ ИМКОНИЯТИМИЗ БИЛАН

Халқимиз ғайрат билан коммунизм қураётган ҳозирги даврда жамоатчилик борган сари катта кучга айланмоқда. Жамоатчилик ёрдами ва актив иштироки билан жуда кўп ибратли ишлар қилинаётир. Халқ маорифи органлари ҳам жамоатчиликнинг бажонидил ёрдамидан баҳраманд.

Октябрь район халқ маорифи бўлими ҳам партия-совет ташкилотлари ва кенг жамоатчиликнинг ёрдамига таяниб, мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари тармоғини кенгайтириш, ўқув-тарбия ишлари савиясини кўтариш йўлида жиддий муваффақиятларни қўлга киритди.

1960 йили (Чилонзор райони ташкил қилингунга қадар) райоиннинг 60 мактабида 853 синф хонаси мавжуд эди. Синфлардаги ўқувчи ўрни 30 минг 974 та бўлиб, ўқувчилар сони эса 52788 ни ташкил этар эди. Шу сабабдан районда машғулотларни бир сменада ташкил этган биронта ҳам мактаб йўқ эди. Ҳатто 3 та мактабда 400 ўқувчи уч сменада ўқишга мажбур бўлган эди.

Биз бу қийинчиликдан қутилиш йўлини кенг жамоатчилик кўмагида топдик. 1961 йили 6640 ўқувчи сиғадиган 166 синф хонаси фойдаланишга топширилди. 1962 йилда эса 6 мингдан ортиқ ўқувчига мўлжалланган 155 синф хонаси қурилди. Шимолий Олмазор ва Ингичка қўриқ массивида янги мактаблар қад кўтарди. 28, 111 ва 39-мактабларда эса 2 мингга яқин ўқувчини сиғдира оладиган қўшимча синф хоналари барпо этилди. 1963 йилда бўлса айрим мактабларда қўшимча синф хоналари қурилишини давом эттириб, яна 44 синф хонасига эга бўлдик.

Жамоатчиликнинг актив ёрдами билан бу соҳада қилаётган ишларимиз кўлами бу йил айниқса кенгайган. 1964—1965 ўқув йилини ҳар бирида мингга яқин ўқувчи таълим оладиган 3 та янги мактаб очиш билан бошлаш ниятидамиз. Умуман янги ўқув йилида район мактаблари 95 синф хонасига кенгаяди. Натижада райондаги мактаб ўқувчиларининг қарийб 65 процентини бир сменалик машғулотга кўчириш имконига эга бўламиз.

Мактабгача тарбия муассасаларини кенгайтиришда ҳам жамоатчилик катта ҳиммат кўрсатмоқда. Болалар яслилари тармоғини кенгайтиришга бу йил айниқса катта аҳамият берилмоқда. Саноат корхоналарининг меҳнаткашлари ва маъмурияти кичкинтойлар тўғрисида яхши ғамхўрлик қилмоқдалар. 2-нон заводи коллективи ҳиммат кўрсатиб, Фарҳод кўчасидаги 212-болалар боғчасига қўшимча равишда 50 ўринли бино қуриб берди. Қизил Товуш кўчасидаги 203-болалар боғчасини қуришда эса Ўзбекистон Давлат проект институти хизматчилари яқиндан кўмаклашдилар. Қизил партизан кўчасидаги 12, Бўзсувдаги 278-болалар боғчаларига қўшимча равишда ҳар бири 50 ўриндан иборат бўлган биноларини қуришда маҳаллаларнинг аҳолиси мақтовга сазовор иш қилди.

Жамоатчилик ёрдами билан бажарилаётган бундай намунали ишлар мисоли кўп.

Биз ўз тажрибамизга суяниб туриб, шаҳардаги бошқа районлар меҳнаткашларини ҳам мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари тармоғини кенгайтиришда жамоатчилик асосларини кенг қўлланишга чақирамиз.

Ф. СОЛИЕВ,
район халқ маорифи бўлимининг мудири.

КОЛЛЕКТИВ — ТАРБИЯЧИ

Бутун идеология ва ташкилотчилик ишидаги асосий вазифа КПСС Программаси талаб қилганидек, барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик ва коммунизмга садоқат, меҳнатга ҳамда ижтимоий хўжаликка коммунистик муносабатда бўлиш, ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашга, ўтмиш сарқитларини, қолоқ қарашлар, хулқ ва одатларни тўла бартараф қилишга, шахсни ҳар тарафлама, гармоник ривожлантиришга, маънавий маданиятнинг чинакам бойлигини яратишга қаратилмоғи керак, дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқиндагина ўз ишини тамомлаган XIII пленуми қарорларида.

Тарбия чиндан ҳам муваффақиятлар гаровидир. Партия биздан ишда ва турмушда коммунистчасига меҳнат қилиш ва яшашни талаб қилмоқда. Бусиз коммунизм қуриш мумкин эмас. Янги кишини тарбиялашда ҳозир маҳалланинг роли айниқса ошган. Бу борада бизнинг маҳаллада амалга оширилган бир қатор тадбирлар ҳақида айтиб ўтмоқчиман.

Маҳалла — катта оила. 1300 хонадон унга бирлашган. 29 миллат вакили ўзбеклар билан бир қаторда бу ерда истиқомат қилаяпти.

Ишни сиёсий агитациядан бошладик. 1954 йил ташкил этилган агитпунктимиз тобора кўпроқ аудитория диққатини ўзига жалб этмоқда. Жамоатчилик асосида қурилган клубимиз ҳам кўп йиғинларга гувоҳ. Бу ерларда лекция ва суҳбатларнинг кети узилмайди. Юридик фанлари доктори О. Эшонов, тарих фанлари доктори Я. Ғуломов, Ўзбекистон ССР маориф министри Э. Қодиров ва бошқа кўпгина таниқли кишилар маҳалла аҳолиси ҳузурида тез-тез бўлиб, болалар тарбияси, инсон ҳуқуқи, фан ютуқлари, илмий атеизм темаларида лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришади. Бу тадбир кишиларнинг сиёсий онгини оширишда, дунёқарашини шакллантиришда катта аҳамият касб этмоқда.

Маҳалламиз коллективининг иноқлигига қойил қоласан киши. Кўпчиликнинг ғайрати билан бу ерда бой кутубхона ташкил этилди. Ҳозир у 1500 дан ортиқ китоб фондига эга. Бу ердан ҳар ким ўз кўнглига ёққан китобини топа олади. Газета-журналлар ўқишни истаган кишилар ҳам кутубхонага марҳамат қилишади.

Маҳалламиз хотин-қизлар Совети аёллар ўртасида олиб бораётган ишлари бизни ғоят хурсанд қилмоқда. Улар эскилик сарқитларига қарши кескин курашга отланишган. Ф. Аҳмедова, С. Сулаймонова, С. Ҳайдарова каби ўқимишли хотин-қизлар тез-тез лекция ва суҳбатлар билан чиқиб туришади. Паранжига қарши, серҳашам тўйларга қарши тушунтириш ишлари олиб боришади. Натижада маҳалламизда паранжи тугул, унинг номи ҳам қолгани йўқ. Маросимлар ҳам янгича ўтмоқда. Жумладан, 300 киши сиғадиган клубимизда тез-тез янгича комсомол тўйлари ўтказиб турилмоқда. Булардан ташқари ўтган давр ичида шу клубда 300 дан ортиқ кинофильм намойиш қилинди, 24 та тематик лекция ва докладлар ўқилди.

Маҳалламиз аҳли энди янгича ҳаёт кечирмоқда. Тартиббузарлар тобора камайиб бораяпти. Кўраётган тадбирларимиз маҳаллада осойишталикни таъминламоқда, кишилар тарбиясига катта ёрдам бермоқда.

Х. АЛИМОВ,
«Илғор» маҳалла комитетининг раиси.

Ҳамиша хизматингиздамиз

Халқ соғлиғи — юрт бойлиги, деб бежиз айтилмаган. Халқимиз қанчалар соғлом, бақувват бўлса, мамлакатимиз бойлиги, куч-қудрати ҳам шунчалар юксак бўлади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз совет кишилари соғлиғини сақлашга доимо катта эътибор бериб келмоқдалар.

Районимиз медицина ходимлари аҳолига медицина хизмати кўрсатиш сифати ва маданиятини яхшилашда, касалликни камайтиришда сўнгги йилларда бирмунча дуруст натижаларга эришдилар. Район партия ва совет ташкилотларининг актив ёрдами туфайли медицина муассасалари тармоғи анча кенгайтирилди.

Бутун мамлакатимиз бўйлаб кенг қанот ёйган жамоатчилик асослари медицина хизматини яхшилашда ҳам катта қулайликлар яратмоқда.

Биз медицина ва гигиена билимларини пропаганда қилишда саломатлик халқ университетларидан кенг фойдаланмоқдамиз. Бу иш 4-поликлиника, 1, 6 ва 7-бирлашган болалар касалхоналари ва 10-шаҳар касалхонаси ҳузуридаги саломатлик халқ университетларида айниқса намунали йўлга қўйилган.

Районимиздаги медицина ходимлари фақат пропаганда иши билангина чегараланиб қолмай, жамоатчилик асосларида аҳолига медицина хизматини янада яқинлаштиришда ҳам намуна бўлмоқдалар. Ҳозир районда жамоатчилик асосида ишлайдиган 22 та медицина пункти бор. 6 ва 7-бирлашган болалар касалхоналари, «Тараққий», «Пахта», «Гуруч ариқ», Владимир номли маҳаллаларда 4-поликлиника ва бошқа жойлардаги медицина пунктларида жамоатчилик асосида иш олиб бормоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жамоатчилик асосида медицина пунктлари ташкил этишга маҳаллаларнинг аҳолиси сидқидилдан яхши ёрдам беришди. Масалан, «Тараққий» маҳалласида очилган медицина пункти учун янги бинони аҳолининг ўзи хашар йўли билан қуриб битказди.

Бу медицина пунктлари зарур инвентарь, медицина ускуналари ва дори-дармонлар билан етарли таъминланган. Жамоатчилик асосида ишлайдиган врачлар ва ўрта малакали медицина ходимлари беморларни ҳамда консультацияга келувчиларни асосий иш соатидан ташқари вақтда қабул қиладилар.

Жамоатчилик асосида ишловчи медицина пунктлари иш бошлаганидан бери асосий поликлиникаларда беморларнинг узоқ навбат кутиб қолишларига барҳам берилди, хизмат кўрсатиш маданияти ошди. Масалан, 1963 йилда «Тараққий» маҳалласидаги медпункт хизматидан 2800 га яқин киши фойдаланди, шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида эса 1200 кишига тиббий ёрдам кўрсатилди.

Жамоатчилик асосида хизмат кўрсатаётган ҳимматли врачлардан Исаев, Байрамова, Азизхонова, Вохобов, Ибрагимова ва медицина ҳамширалари Солодова, Горина, Ахмедова, Коновалова ва бошқа ўртоқлар аҳоли ўртасида катта обрў ва ҳурмат қозонмоқда. Улар ўзларининг меҳрибонликлари, кишилар соғлиғи йўлида вақт ва билимларини бажонидил сарфлашлари туфайли ана шундай катта ҳурматга — халқ олқишига сазовор бўлаётирлар.

Районимиз тажрибасидан биз шундай хулосага келдик: халқ соғлиғининг посбонлари ўз зиммаларига юкланган ҳам масъулиятли, ҳам шарафли вазифани кенг жамоатчиликка суянибгина муваффақиятли ҳал қила оладилар. Биз бундан буён ҳам медицина хизматида жамоатчилик асосларини кенг қўлланаверамиз.

Ю. ЭШЖОНОВ,
район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

Райондаги 4-поликлиника ҳузурида ташкил этилган жамоатчилик асосларида ишловчи медицина пункти хизматидан ҳамма миннатдор. Бу ерда ишдан ташқари вақтда, кечқурун соат 8 дан 11 гача беморларни қабул қиладилар. Суратда: терапевт-врач Уғилой Зарипова (чапда) бемор билан суҳбатлашаётир.

Райондаги «Социализм» маҳалласида жамоатчилик асосларида қурилиб, ишга туширилган озиқ-овқат магазинида доим савдо қизғин. Маҳалла аҳолиси ҳиммати билан бунёдга келган бу магазин кўпчиликнинг узоғини яқин қилди. Суратда: магазин сотувчиси Одил Умаржонов (ўнгда) харидорлар хизматида.

А. Абалян фотолари.

ДАЛА ШУНҚОРЛАРИ

(ЛАВҲА)

«Экинингнинг сувига эҳтиёт бўл! Уни толиқтириб суғорсанг, ёки сувга чанқатиб қўйсанг — мўлжалдаги ҳосилни ололмайсан. Ғишт қолипдан кўчгандан кейинги урининганинг, елиб-югурганинг билан унча нафи тегмайди».

Мен бундан тўрт-беш йил илгари тутилган блокнотимни варақлаб ўтириб шу гапларни ўқиб қолдим. Бу сўзлар марғилонлик машҳур пахтакор, марҳум Солижон ота Охунбобоев оғзидан ёзиб олинган эди.

Қизиқ, мана бугун шу мазмундаги сўзларни Ўрта Чирчиқнинг Ўртабўз массивида бригадир бўлиб ишловчи кекса пахтакор Тиловбой ота Сафаровдан ҳам эшитиб ўтирибман. Икки бобо деҳқон гапларини бирбирига монанд келиши — кўп йиллик тажриба, кузатишлар натижаси эмасмикин. Ҳа, шундай. Деҳқончилик шунақа касб эканки, бу йил баҳордаги шарт-шароит ўтган йиллагисига тўғри келмай қолади. Ёки ўтган йили куз яхши келган бўлса, бу йилгиси инжиқ келиб, деҳқонни ҳуноб қилиб ташлайди. Сувчилик, экинни суғориш масаласига келганда аҳвол бошқача. Яъни экин ҳар йили ҳам сув ичади, ичганда ҳам айни ўзи талаб қилганда. Бир кун кеч ёки бир кун олдин суғоришни кўтармайди — сув деганда илдизига нам етказиб бериш керак.

Мана, шу Ўртабўз массивида ишловчи, суяги деҳқончиликда қотган кекса деҳқон Тиловбой ота билан сув суғориш масаласида суҳбатлашиб ўтирибмиз. Ажабо, нима учун деҳқонлар бунчалик камгап бўлишаркин. Қани энди, биз журналистлар ҳамиша орзу қилганидек, ўша суяги деҳқончиликда қотган, ғўза билан тиллаша оладиган кишилар билганларини битта қўймай, силлиққина қилиб айтиб бера қолса-да, колхоз ёки совхоздан блокнотни тўлдириб қайтсанг. Қаёқда дейсиз, аввал уёқдан-буёқдан гаплашасиз, фалон колхозда суғориш соҳасида бундай ишлар қилинаётган экан, анову ерда мана бундоқ тадбирлар амалга оширилаётган экан... деб гапни чувалаштириб берганингиздан кейингина суҳбатдошингиз гапга тушиб кетади.

Бу гал ҳам шундай бўлди. Кўрган-билган жойлардаги деҳқонларнинг ишлари, суғориш усталари тўғрисида анчагина гаплашиб ўтирганимиздан кейингина Тиловбой ота гапни-гапга улаб кетди:

— Мана, шу бизнинг Ўртабўзни олиб кўрайлик. Ўз номи билан Ўртабўз. Ерлари бўзтупроқ, уч томони кўл ва сойликлар билан ўралган. Сойлик жойларга қараганда сувдан кейин тез етилади. Шу билан бирга сувни ҳам кўпроқ сингдиради. Бохабар бўлиб турмасангиз, ери ёрилиб кетиб, кейин қийнаб қўяди. Шу сабабдан сувига, сувдан кейин ишловига ниҳоятда эҳтиёт бўламиз.

Суғоришни кўнгилдагидек ўтказиш — деҳқоннинг бош иши, —давом этади Тиловбой ота. Ёзда, айниқса шу саратон кунларида ғўза сувга қондирилса, ҳосил мўл бўлади деяверинг. Бригадада ғўзани суғориш соҳасида ғоят усталик билан амалга оширилаётган тадбирлар яқинда бу ерга келган қардош тожик пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси аъзоларини ниҳоятда мамнун қилди. Мусобақадошлар гуркираб ўсаётган, текис шоналаган ғўзаларни кўриб, бригада аъзоларига янги муваффақиятлар тиладилар.

Бригадир, бош сувчи Мирза Шарипов билан дала айланганимиз — сувчиларнинг ишини кўргани чиқамиз. Қуёш оташ уфураётгандек далалар ял-ял жимирлайди. Ҳамма жонвор ўзини сояга олган. Кумуш ирмоқлар жилдираб турган яшил далаларда фақат сувчиларни кўриш мумкин. Похол қалпоқ кийган, енглари, почаларини шимариб олган, қаторлароша баъзан қўли билан баъзан кетмон учида қулоқларни ростлаб, ғўзалар тагига сув ўрмалатаётган шу сувчиларгина қуёш яллиғини писанд қилмай, жазирамага бардош бериб, дала кезиб юрадилар. Уларнинг шериклари—сменадошлари ҳам бор. Улар қош қорайиш олдида далани қабул қилиб оладилар. Ўқариқдан шарқираб келаётган сув эгатларига оз-оздан бўлиниб оқаётган яшил далани бир киши топширади, иккинчиси қабул қилиб олади. Бу иш эрталаб, тонг палласида яна такрорланади. Бу гал тунни бедор ўтказган, ой жамолига тўйиб тун бўйи дала айланган, кўзлари қизариб кетган бўлишига қарамай чеҳраси тоғ орқасидан чиқиб келаётган қуёш сингари равшан норғул йигит кечқурун қабул қилиб олган, мана ҳозир, суви пайкал этагигача оёқлаган, ғўзаси субҳидамда яшнаб турган далани шеригига топширади.

Ҳар куни эрталаб, кечқурун шу ҳолат такрорланади. Топшириш, қабул қилиб олиш маросими бош сувчи Мирза Шарипов иштирокисиз ўтмайди. У кундуз кунги сувчининг ҳам, тунгисининг ҳам ишига баҳо қўяди. Кимнинг сменасида ғўза қандай сув ичган, унинг бирор тупини сув яламаганми, пайнов қўллаб қолмаганми, даланинг бош томонидаги ғўзаларни сув эзиб қўймаганми —мана шуларнинг барини кўздан ўтказиб бўлгач Мирза ака хотиржам бўлади-да: «Топшир, қабул қилиб олабер» деган қарорга келади.

Тунги сувчи Тожибой Душаев, кундуз куни ишлайдиган Эркабой Мамасолиевлар смена топширганларидан кейин бир пас-бир пас «чўзилиб» олишади-да, ётиб уйқулари келмайди шекилли, тун қоронғулигида Тожибойнинг олдига Эркабой, кун жазирамасида Эркабойнинг ёнига Тожибой келади.

— Ҳа, уйқингиз келмадими? —сўрайди Тожибой.

— Ойдин кечанинг гаштини сурай деб келдим,— дейди Эркабой. У сувнинг келиши яхшими, кулоқбошига бориб келмайми», деб дўстига мурожаат қилади.

— Ҳа, иссиқ кунда нима қилиб юрибсиз,— деб сўрайди Эркабой,— қуёш оловли найзасини ерга қадаб турган пайтда келган шериги Тожибойга.

— Сиз саратон қуёшида куйиб юрсангиз-да, мен соя-салқинда ётсам... Дарвоқе, сиз буёқ билан бўлаверинг, мен бир пайновдан хабар олиб чиқай,— дейди Тожибой.

Бригадирнинг омади келгани шу-да. Тунда ишлайдигани кундуз куни сув тутадиган шеригига, униси бунисига ёрдам берадиган, тиниб-тинчимас, жонкуяр сувчилари бўлган, бўлганда ҳам икки-уч киши бўлмай ўз касбини севган, тунда кўз юммай, саратоннинг сариқ кунида «оҳ-воҳ» қилмай ишлаётган ўнбеш сувчиси бўлган бригадирнинг юки ерда қолармиди. Шунинг учун ҳам Тиловбой ота Сафаров ғурур билан:

— Менинг уер-буерда дадил гапиришимнинг боиси ҳам шунда-да,— дейди.

Отанинг бу гапининг тагида гап бор. У авввалги йилларда, бошқа участкаларда ишлаб юрганида шу Ўртабўздаги бригадирларнинг гап эшитгани-эшитган эди. Сабабки, парваришда ҳам, сувда ҳам, теримда ҳам орқада бўлишарди-да. Танқидлардан хулоса чиқармовчи бригадирларнинг тутган удуми Тиловбой отанинг ғашини келтирарди. Шу сабабли бир кун у мен Ўртабўзга борсам, деб қолди.

— Қариган чоғингизда-я,— дейишди отанинг гапига унча аҳамият бермай.

— Қариликнинг боши, ёшликнинг охири, бир уриниб кўрардик-да,— деди ота бироз суяги қизиб.

Хуллас ота Ўртабўзга бригадир бўлиб келди. У ўзи билан уста сувчи-ю, миришкор пахтакорларни олиб келгани йўқ. Илгари шу ерда кимлар ишлаган бўлса, ўшалар билан иш юритаверди. Фарқи шунда бўлдики, ҳар бир киши ўзи биладиган, жон-дили билан севган касбига юборилди. Ота биринчи навбатда сувчиларни саралаб танлади.

Шундай қилиб, биринчи йили —яъни бултур натижа чакки бўлмади. Бир юз ўттиз беш гектар ернинг ҳар гектаридан салкам йигирма икки центнердан, 1962 йилдагига қараганда гектарига олти центнердан кўп пахта олинди.

Ота «бу йил-чи?» деган саволга қизиқ қилиб жавоб берди:

— Биз олдинга интилишга ўрганиб қолган одамлардандмиз, бултур йигирма иккига яқинлаштирган бўлсак, бу йил йигирма бешни мўлжаллаб турибмиз!

Дарвоқе, гапимиз сувчилар ва экинни суғориш тўғрисида эди. Кекса пахтакор Тиловбой отанинг иш фаолияти тасвирига берилиб кетиб... Шу тўғрида ҳам фикр юритиб қўйишни лозим топдик, тўғри эмасми.

— Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг сувчилар тўғрисидаги қароридан ниҳоятда хурсандмиз,— дейди Тиловбой отанинг бригадасидаги ўнбеш сувчи мамнун бўлиб. Ҳақиқатан ҳам ҳосилнинг калиди механизатор ва сувчининг қўлида.

Бригадада сувчиларнинг иши қарорда кўрсатилганидек ташкил этилибди. Уларга янгичасига ҳақ тўланяпти. Масалан, илгари бир гектар ерни суғоргани учун бир сувчига саккиз сўм саксон тийин тўланиб келинган бўлса, ҳозир ўн сўм олтмиш икки тийин тўланаётган экан.

Тунни кунга, кунни тунга улаб ишлаётган колхозчилар ва механизаторларнинг меҳнат натижасини рўёбга чиқариш учун курашиб, ғўза илдизларига ҳаёт қони — сувни мисқоллаб сингдираётган азаматларни дала шунқорлари, деб улуғласак арзимайдими? Жуда ҳам арзийдида!

Ҳозирги кунда ҳақиқий дала шунқорлари шу фидокор сувчилар.

С. МАҲКАМОВ,

Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги «Ленин йўли» колхози.

Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Ленинский путь» колхозининг 6-бригадасига қарашли кўчневчи механизатор ўртоқ Владимир Шек бошчилик қилаётган звенода ғўза парвариши уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бу ерда гектар бошига камида 30 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилинган. Ўнгдаги суратда: звено бошлиғи ўртоқ В. Шек. Чапда: звено даласида қатор ораларига учинчи ишлов бериш пайти.

ТОЖИКИСТОН ПАХТАЗОРЛАРИДА

Икки мусобақадош республика орасида бир неча кун давом этган ўзаро текшириш самарали натижалар билан якунланди. Ўзбекистонлик ва тожикистонлик пахтакорлар бу текширишдан, дўстона суҳбат ва қимматли маслаҳатлардан кўп мамнун бўлишди Бир-бирларининг тажрибаларини ўрганишди.

Областимиздан борган ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Тожикистоннинг Ҳисор водийси пахта далаларида бўлишди. Водийнинг азамат пахтакорлари бу йил она Ватанга 126 минг 700 тонна «оқ олтин» етказиб берадилар. Пахта далаларида ана шу аҳдга яраша меҳнат авжида. Олди ғўзалар гуллаган, ҳар туп ғўзада 5—6 тадан шона. Пайкалларда ғўза баравж бўлсин, шонаси гул, гули тўқ кўсак тугсин, деб астойдил меҳнат қилаётган асл деҳқонларни кўриб офарин, дейсан киши. Ғўза тагини юмшатиб, бегона ўтни таг-томири билан қуритиб, далани яшнатганлар шулар-да! Тошкентликлар айниқса ҳамма ерда ўтдан холи пайкалларни кўриб ҳавас қилишди.

Ҳисор водийси хўжаликлари юқори ҳосилли хўжаликлардан экан. Уларда пахтадан мўл ҳосил олишдаги ютуқларининг биринчи сири ҳосил душмани —бегона ўтни пахта даласидан таг-томири билан суғириб, чиқариб ташлашда экан.

Масалан, Ҳисор ишлаб чиқариш бошқармасидаги Жданов номли колхознинг Тошмурод Қурбонов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси даласини олайлик. Бригаданинг 96 гектар майдони бор. Ўтган йили улар шу майдоннинг ҳар гектаридан 46 центнердан ҳосил кўтаришибди. Азаматларининг бу йилги ҳаракатлари яна ҳам зўр. Кафтдек текис пайкалларда яшил квадратлар яшнаб турибди. Кўчат бут. Ҳар уяда санагандай 3—4 тадан бақувват кўчат. Ҳар тупда 7—8 та шона, гулга кирган ғўзалар кўп. Кўчат тагидаги тупроқ юмшоқ, увоқ-увоқ бўлиб турибди.

96 гектарлик майдоннинг бирор жойида бегона ўт мутлақо кўринмайди. Ҳатто йўл ёқаси, ариқ бўйлари ҳам ўтдан тозаланган.

— Биз, аввало, йўл ёқасидаги ўтларни қуритиб ташлаймиз, — дейди ўртоқ Қурбонов,— токи уруғи сочилмасин, пайкалга кирмасин. Пайкални эса кузда чуқур шудгор қиляпмиз, плугга бегона ўт илдизини қирқиб ташлайдиган атвал ўрнатганмиз. Сўнгра ғумай, банги девона сингари кўп тарқаладиган ўтларнинг илдизини суғириб, териб ташлаганмиз. Кўпинча бегона ўт уруғи гўнгда бўлади. Гўнгни биз ерга албатта чиритиб соламиз. Агар бир икки сувдан сўнг бегона ўт кўриниб қолдими, уни культивацияда йўқотамиз. Шунинг учун ҳам даламизда пахта очилиб, уни териб олгунча ҳам мутлақо ўт бўлмайди. Бу ҳам ғўзани серҳосил қилади, ҳам пахтани машинада теришда катта нафи бор.

Ҳақ гап. Энг муҳими ўт уруғини тўкмасин, унинг илдизи ҳам ерни хира қилмасин, ана шунинг учун курашишар экан Ҳисор водийсининг пахтакорлари. Шунинг учун ҳам улар муттасил юқори ҳосил кўтаришар экан.

Водийнинг Регар бошқармасида машъал «Правда» колхози бор. Бу хўжаликнинг пахтакорлари ҳам муттасил юқори ҳосил етиштиришади Колхозда комплекс механизацияга эътиқод яхши Бир неча комлекс механизациялашган бригадалар тузилган. Ўртоқ Ботир Ҳимматов бошлиқ бригада шулардан бири. Унинг ўзи тракторчи. Кўп йиллик тажрибага эга. Ботир қандай қилиб техникадан унумли фойдалансам экан, деган мақсад билан иш тутар экан. Ботир универсали билан узунасига ишлов берётганда ғўзага иккинчи озуқани ҳам бериб келаётган эди. Универсалнинг дори соладиган бункерлари ўрнида ихчам, пухта ишланган яшик ўрнатилган эди.

— Қўл меҳнатини камайтиш, иш унумини ошириш мақсадида бор-йўғи 200 килограмм ўғит кетадиган бункерларни олиб қўйиб 500 килограмм ўғит нетадиган шу яшикни ўрнатдик, —дейди Ботир. — ҳадеб универсалга ўғит ташийвермаймиз. Баъзан универсал пайкал ўртасига келиб қолганда ўғит тугаб қоларди, ҳозир бу усулда бир марта яшикка тўлдирилган ўғит мўлжалланган гектарга бемалол етади.

Шу билан бирга универсалдан ерга солинаётган ўғит нақ ғўза тупи тагига, 15—16 сантиметр яқин жойга сепиб кетилаётган эди. Демак бир грамм ҳам ўғит нобуд бўлмайди. Областимиздан борган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари бу ихтирога жуда қизиқиб қолишди. Ундан ўрнак олса, областимиз хўжаликларида кенг қўлланилса арзийди.

Булардан ташқари ҳисорлик пахтакорлар ғўзани ўз вақтида суғориш ва уни намида культивация қилишга катта эътибор беришар экан. Бунинг учун улар ернинг намлигини аниқлайдиган алоҳида аппарат ишлатишар экан, кичиккина аппаратда ернинг бир қисм тупроғи синаб кўрилади. У намликнинг неча процентлигини кўрсатиб беради. Тошкентлик пахтакорлар бу аппаратдан намунага олиб қайтишди.

Ҳа, ўзбекистонликлар Тожикистон пахтазорларидан ўрнак олса арзийди. ган кўпгина тажрибалар билан танишишди. Шу билан бирга аниқланган айрим камчиликларни бартараф этиш учун жойларнинг ўзида тегишли маслаҳатлар берилди. Бу йил ҳар икки республика пахтакорлари ҳам ўзининг 40 йиллик тўйига муносиб тўёна ҳадя этади. Икки мусобақадош қардош республика пахтакорларининг ўзаро текшириши ана шу тўёнани тайёрлашга катта замин бўлади, албатта.

Ф. УСМОНОВА,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Янгийўлдаги «Чиноз» наслчилик совхозининг чорвадорлари бузоқларни зооветеринария қоидалари асосида кўнгилдагидек парвариш қилишяпти. Шунинг учун ҳам улар соғлом ва бақувват бўлиб ўсмоқда. Суратда: (чапдан) бузоқбоқар Н. Захаринская ва зоотехник Р. Мўминова ўртоқлар наслдор бузоқларни кўздан кечиришмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

АРПА СОТИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Карл Маркс номли колхознинг ғаллакорлари дон экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун курашиб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар 117 гектар суғориладиган ерларда экилган ғалладан юқори ҳосил кўтаришяпти. Шу кунларда ғалла ўрими авжида. Комбайнчилар ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Айниқса ўртоқ Гричман намунали ишламоқда. У бир неча кун давомида 32 гектар ердаги арпани нобуд қилмай ўриб олди ва хирмонга 70 тоннадан зиёдроқ дон тўкди.

Колхозчилар йиғиштириб олинган ҳосилнинг дастлабки тонналарини давлатга топширишди. Улар 40 тонна арпа сотишиб планни бажаришди. Давлатга ғалла сотиш давом этмоқда.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,

Калинин бошқармаси.

БИР ҚИРҚИМДАН ЙИЛЛИК ПЛАН

1-«ОҲАНГАРОН» совхозининг 2-бўлимидаги ўртоқ Алибен Қўшчонов раҳбарлик қилаётган ферманинг чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Пландаги 12 минг ўрнига 13 минг килограммдан ошиқ майин жун қирқиб олинди ва давлатга сотилди.

Чорвадорлар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, иккинчи қирқимни ҳам намунали ташкил қилишга ва қўшимча равишда 5000 килограмм жун қирқиб давлатга сотишга аҳд қилдилар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

70 ТОННА ГЎШТ

КАЛИНИН бошқармасидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз чорвадорлари шонли етти йилликнинг олтинчи йилида давлатга 70 тонна гўшт сотишни планлаштиришган эди. Яқинда азамат чорвадорлар ваъдани оқладилар. Давлат базасига 186 бош қорамол, 116 бош чўчқа, 133 бош қўй ўтказиб, жами 70 тоннаю 23 килограмм семиз гўшт сотдилар. Йиллик гўшт топшириш плани ошириб адо этилди.

Колхоз чорвадорлари республикамиз юбилейи шарафига социалистик мусобақани қизитиб, улуғ айёмгача яна 2 тонна гўшт сотишга аҳд қилдилар.

Т. ЖУРАЕВ.

БЕГОНА ЎТ—ҲОСИЛ ДУШМАНИ

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

□ □ □

Бегона ўт экиннинг ризқига шерик. Тупроқдаги озиқаларни тез ўзлаштириб ерни ориқлатиб қўяди. Экинга солинган ўғитни, сувни кўплаб истеъмол қилиб экинни сиқиб қўяди. Умуман бегона ўтларнинг ҳосилга етказадиган зарари бекиёс Унинг ўзи экинга зарар етказибгина қолмай, турли касалликлар ва ҳашаротларнинг тарқалишига ҳам олиб келади. Бегона ўтларни ўсимлик зараркунандаларини ўзида ташийдиган, ҳашарот ва касалликларнинг тарқалишига олиб келадиган бирдан-бир восита десак янглишмаган бўламиз. Шунинг учун унга қарши доимий равишда кураш олиб бориш лозим. Ўтнинг кўпайишига, экинзор далаларга тарқалишига сира йўл қўймаслик керак.

Ўтга қарши курашнинг бир қанча чора-тадбирлари бор. Энг яхши кураш чораси бу гербицидлардан фойдаланишдир. Хўжаликлар химия саноатининг ривожланиши туфайли ҳосил душманларига қарши фойдаланиладиган кўплаб заҳарли химикатлар олмоқдалар. Жумладан далалар, уларнинг чеккалари, йўл ва ариқ ёқалари хлорадлар — натрий хлорад, кальций хлорад, маргумушли бирикмалар, натримарсенит, корбалинеум, дихлорбутан, тетрохлоралканлар, хлорлаштирилган керосин ҳамда бошқа химикатлар билан дориланмоқда. Пахта ва маккажўхори далаларида монурон, симазин, хлоразин, атразин ва далапон гербицидлари яхши самара беряпти. Лекин, улар бизда ҳали етарли миқдорда ишлаб чиқарилмаётгани туфайли хўжаликларда ўтга қарши курашнинг бошқа тадбирлари амалга ошириб келинаяпти.

Ўтга қарши курашда уларнинг илдизини териб олиш энг изчил тадбирлардан бири ҳисобланади. Эрта кўкламда ҳайдалган майдонларга чизел солиб, бегона ўт илдизлари битта қўймай йиғиб олинади. Четга олиб чиқиб, ёқиб юборилади. Дала четлари чопилади. Заҳарли химикатлар билан дориланади. Тўла гектар учун кураш — ўтга қарши курашдир. Кимки, ерни нўстдумбага чиқариб юбормаса, унинг пайкалида ўт кам бўлади, ҳосилдорлик ортади. Илғор пахтакор хўжаликларнинг миришкорлари худди ана шундай қилишади.

Бегона ўтга қарши курашни экин парвариши вақтида ҳам сусайтирмаслик керак. Чунки бегона ўтлар шу даврларда авж олиб ўсади, уруғ боғлайди. Уларнинг уруғ боғлашига йўл қўймаслик зарур. Шундай хўжаликлар ҳам борки, ўтни ўз вақтида йўқотмайдилар. Натижада бегона ўтларнинг уруғи пишиб, ерга тўкилади. Сув ва шамол билан бошқа ўтсиз далаларга ҳам ўтади. Шу уруғлар тушган ерлардан келаси йили яна ўт униб чиқади. Бунинг натижасида ўт камайиши ўрнига кўпайиб бораверади. Бегона ўтни йўқотиш қийин бўлиб қолади. Баъзи бир деҳқонлар далага эътибор бериб, уни ўтдан яхши тозалаб қўйишади-ю, ариқ бўйлари, дала чеккаларидаги бегона ўтларни йўқотишмайди. Кейин шу ерлардаги ўтлар ҳам уруғ боғлайди. Уларнинг уруғлари сув билан ўтсиз далаларга тарқайди. Тозаланган далаларда яна ўт пайдо бўлади.

Шундай бегона ўтлар борки, улар ҳосилнинг заволи бўлади. Улар кўплаб уруғ боғлайди, тупроқ шароитига мослашиб тез тарқалиб кетади. Масалан, шундай бегона ўтлардан ҳисобланган бир туп курмак мавсумда 6 мингтагача, итқўноқ 5500 тагача, кўк итқўноқ 7000 тагача, қамиш 5000 тагача, ачамбити 73 мингтагача, шумғия 10.000 тагача, зарпечак 140 мингтагача, шўра 500 мингтагача уруғ боғлайди. Уларнинг уруғи ўтсиз далаларга сув, шамол ва бошқа воситалар таъсирида тарқалади.

Бегона ўтлар илдиз орқали ҳам кўпаяди. Масалан, чим, ажриқ, ғумак сингари ўтлар ҳар йили илдиздан униб чиқаверади. Бундай ўтларга қарши курашда кузда ерни чуқур шудгорлаш фойдалидир. Плуг ер қатламини ағдариб кетганда бегона ўт илдизлари юзага чиқиб қолади. Қиш бўйи уларни совуқ уради. Лекин шунда ҳам сақланиб қолаверади. Кўкламда экишдан олдин чизел солиб йиғиб олиш зарур.

Бегона ўтлар (ўртача ўт босган далаларда) ҳар гектарда 140 килограммдан азот, 120 килограммдан калий ва 30 килограммдан ортиқ фосфор ўғитининг йўқолишига олиб келади. Агар буни ҳисоб-китоб қилиб кўрадиган бўлсак хўжаликка катта иқтисодий зарар етишини кўрамиз.

Бу йил баҳор сернам келди. Фойдаланилмайдиган ерларда бегона ўтлар авж олиб ўсди. Улар гуллаб, уруғ боғлаяпти. Ҳашаротлар, ўсимлик зараркунандалари уларга тухум қўйиб кўпаймоқда. Ҳашаротларга қарши кураш, уларни бутунлай қириб юбориш шу куннинг муҳим вазифасидир. Ўсимлик зараркунандалари ва бегона ўтларнинг кўпайишига йўл қўймангиз. Далаларимиз бегона ўтлардан тоза бўлсин!

М. ТЎЙЧИЕВ,

биология фанлари кандидати.

ҚИШЛОҚ ЖАМОЛИНИ ОЧАЁТГАНЛАР

Колхоз далаларини кезиб, қишлоқ марказига қайтганимизда кеч кириб қолган бўлса-да, ҳар қадамда порлаб турган Ильич нурларидан атроф ёп-ёруғ эди. Ҳамроҳимиз, колхоз партия ташкилотининг секретари Баҳром Мирзараҳмедов:

— Қани, меҳмон, янги клубимизни ҳам кўриб қўйинг энди,— деб таклиф қилди.

Икки юзи осмон билан бўй талашган қатор тераклар, бир-биридан чиройли уйлар қад кўтарган катта асфальт кўчани кесиб ўтиб, ҳашаматли бинонинг қаршисидан чиқдик. Бу қишлоқ ҳуснига ҳол бўлиб тушган, яқиндагина фойдаланишга топширилган колхоз клуби эди. Клубнинг 500 кишилик томошабинлар зали, кутубхона, қироатхона, буфет ва чойхона, физкультура ва спорт зали, меҳмонхоналарини завқланиб айланарканмиз, «инсон қўли гул» деган ҳикматли сўз бекорга айтилмаганига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Саҳнадаги чиройли безаклар, эшик ва шифтларга, деворларга солинган нақшлар, берилган бўёқлар қурувчиларнинг ҳафсала билан ҳалол меҳнат қилганликларини кўрсатиб турибди.

— Дарвоқе, бу ҳуснқўшарлар кимлар? — мурожаат қилдик.

— Колхозлараро қурилиш бўлими азаматлари, — деди парторг ғурур билан.

...Янгийўл бошқармасидаги колхозлараро қурилиш бўлимининг жонкуяр бинокорлари қишлоқларни обод қилишда, далада тер тўкиб дур яратаётган деҳқонларга маданий-маиший муассасалар бинолари, уйлар қуриб беришда баракали меҳнат қилаётирлар. «Коммунизм» колхозидаги янги клуб, 9 та дала шийпони, молхона ва бошқа ўнлаб уй-жойлар ана шу азаматларнинг билак кучи билан қад кўтарган.

Эндиликда қишлоқларимиз шаҳар билан чирой талашадиган бўлиб бормоқда. Ҳа, Янгийўл бошқармасидаги қишлоқларда барпо этилаётган турли хўжалик, маданий-маиший муассасалар бинолари, уй-жойларнинг санаб саноғига етолмайсан.

Бўлим бинокорлари Фрунзе номли колхознинг Фрунзе участкасида 500 тонна минерал ўғит сиғадиган ўғитхонани куни кеча битказишди. Бунда Изет Исмоилов раҳбарлик қилаётган комплекс бригада аъзолари зўр ғайрат билан ишладилар. Бундай ўғитхоналардан 2 тасини «Партия XIX съезди» колхозида ҳам шу азаматлар қуриб беришди.

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси колхоз ва совхозларида турар-жойлар, маданий-маиший муассасалар ва хўжалик бинолари барпо этаётган қишлоқ қурувчилари шу кунларда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун мусобақани кун сайин авж олдиришаяпти. Низомиддин Абдураимов, Ғулом Мирзаев, Турсунбой Усмонов, Валентина Риндакова, Изет Исмоилов каби қўли гул бинокорлар ҳиммат камарини айниқса маҳкам боғлаб меҳнат қилишяпти. Улар нормани муттасил 1,5 баравардан адо этишмоқда. Бу билан район қишлоқлари ҳусни-жамоли ва кўркини очишга, меҳнаткашлар турмушини фаровон қилишга кўмаклашишмоқда.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Қишлоқ хўжалик САҲИФАСИ

ЮБИЛЕЙ ҚУРИЛИШЛАРИ

ШИФОБАХШ ДАРГОҲ

Суратда: институтнинг фойдаланишга топшириш арафасида турган янги даволаш корпусининг умумий кўриниши.

Кабинет бурчагидаги китоб шкафи устига қўйилган полотнода тўрт қаватли ажойиб бир бинонинг умумий кўриниши тасвирланган: олд томони гулзор, ўртада фонтан, теварак-атрофи дов-дарахтлар билан ўралган. Иморатнинг орқа томонидан ҳам кўмкўк дарахтларнинг учлари кўриниб турибди. Уёғи боғ-роғ бўлса керак. Ёқуб ака ҳар куни ишга келганида шу полотнога бир назар ташлайди. Суратга тикилганича ўша биринчи кунларни кўз олдига келтиради.

ЛОЙИҲАНИНГ ТУҒИЛИШИ

Институт базасидаги шифохонани кенгайтириш вақти етди: ер ости минерал сувлари энди сероб. Улар билан барча хил касалликларни даволаш мумкин экан. Шифохона жойлашган районнинг баҳаволигини айтмайсизми. Географларнинг ҳисобича у Тошкент сатхидан 24 метр баландликда экан. Ҳавоси соф, ён-вери кўмкўк ўрмон-парк. Бўзсув шабадаси бу томонга қараб тинмай эсиб туради.

«Ташгипрогор» институти ходимлари Лилия Каримова ва Ольга Газинкова ўртоқлар қўшимча даволаш корпуси лойиҳасини чизиб беришга киришишди. Ижодкорлар чизмакашлик тахтаси устида ойлаб, йиллаб ўтиришди. Турли вариантлар ўйлашди, ҳамкасблар фикрини олишди. Ниҳоят 1960 йили замонавий шифохона лойиҳаси бинокорлар қўлига тегди. Бош пудратчи — 159-қурилиш тресги 9-бошқармаси коллективи вақтни ғанимат билиб ишга киришди. Ёрдамчи пудратчилар суръатга суръат қўшишди.

Қисқа вақт ичида катта ер ишлари бажарилди. Мустаҳкам пойдеворлар устига минглаб кубометр темир-бетон конструкциялари монтаж қилинди. Бинокорлар жасорати билан қурилиш кун сайин қаддини ростлаб борди. 9-қурилиш бошқармасининг ўртоқ М. Гопфауф бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси аъзолари, 2-монтаж бошқармасининг М. Бāязитов бошлиқ слесарлари, А. Ширинкин бошлиқ бўёқчи-пардозчилар тиним билмай меҳнат қилдилар. Барчанинг фикри-зикри янги шифохона биносини тезроқ қўлдан чиқариш, беморлар дардига тезроқ даво топиш ишқи билан банд бўлди. Ниҳоят ўтган йили дастлабки ғалабага эришилди: ванналар бўлими фойдаланишга топширилди.

МЎЪЖИЗАЛИ СУВ

Ванналар бўлими палаталарига кирамиз. Биринчи хона. Қон босими ошган беморлар бу ерда гидроионлар воситаси билан даволанаяпти. Ўртага ўрнатилган ванна кичик фонтанчани эслатади. Атрофга тизиллаб отилиб турган сув зарраларидаги ионларни беморлар ҳаво билан қабул қилишаяпти. Бу қон ҳаракатини нормаллаштиради. Ён томондаги хоналарга 3 та рентген кабинети, қатор ванналар, сув ҳавзалари жойлаштирилган. Бу ерларда ошқозон, бод касалликлари даволанади.

Сунъий тўлқинланувчи ҳавзаларда беморлар ўзларини Қора денгизда чўмилаётгандек ҳис қилишади. Тажрибали мутахассислар-гинеколог С. Қосимова, рентгенолог Т. Мирзаев, терапевт З. Долимов, ошқозон касалликлари врачи А. Содиқов ўртоқлар доимо беморлар хизматида. Улар ажойиб препаратлар ёрдамида кишилар саломатлигини тиклашаяпти, умрини узайтиришаяпти. Ҳозиргача бу ердан 1200 бемор дардига даво топиб, соғ-саломат ўз корхонасига, колхоз-совхозига, оиласига қайтди.

ҲАМ ҚУВОНАСАН...

Асосий корпусда бинокорлар сўнгги ишларни бажаришаяпти. Монтажчилар юк ва пассажир лифтларини созлашмоқда. Бўёқчилар, электриклар ҳам ўз ишлари билан банд. Бу ерда кўпгина қурилиш ташкилотларининг вакилларини кўрасиз. Барча бир ёқадан бош чиқариб, 250 ўринли, етти бўлимли шифохона биносини бунёд этди. Қаватларни айлансанг баҳри-дилинг очилади. Палаталарнинг ҳар бири икки беморга мўлжалланган. Барча қулайликлар муҳайё. Врач керак бўлса бемор ётган еридан туриб кнопкани босади. Зерикса айвончага чиқади. Катта клуб, ўқув зали, бой кутубхона ҳам улар хизматида.

Асосий корпусда бемор комплекс даволанади. Уч томони очиқ, катта-катта икки шийпонда кишилар тўйиб-тўйиб нафас олишади. Кучли вентиляторлар пешма-пеш шийпон ҳавосини янгилаб туради. Том эса қуёш нури билан даволанишга мослаштирилган. Буларнинг ҳаммаси инсон саломатлиги йўлида қилинаётган ишлардир. Уларга қараб қувонасан. Лекин бу сепсавлат бино қачон беморларни қабул қилади?

— Ишнинг бошланиши яхши бўлди-ю, аммо кети бўшашиб кетаяптида, — дейди Н. А. Семашко номидаги Ўзбекистон Давлат курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институти директори Ёқуб Мўминов ташвишланиб. — бош пудратчи билан ёрдамчи пудратчилар ўртасида ҳамжиҳатлик йўқ. Бири қилган иш иккинчисига ёқмайди: бугун тузатилса эртага бузилади. Ҳали кўп участкаларни қабул қилиб олганимиз йўқ. Қозонхона, канализация қурилишида айниқса дефектлар кўп.

Бизнинг планларимиз катта. Ҳозирги поликлиникамиз жуда ҳам тор. Беморлар навбат кутиб қолишяпти. Агарда янги корпус тезроқ ишга тушса шифохона унга кўчади ва яна юз ўрин бўшайди. Биз шу юз ўринли шифохона биносини поликлиника ихтиёрига бермоқчимиз. Ана ўшанда ҳар куни поликлиникада 600 киши бемалол қабул қилинаверади.

— Қайси ташкилотлар аррани баравар тортишдан бўйин товлаяпти?

— Василий Алексеевич, кечаги рўйхатни олинг, — деди директор техника назорати бўйича инженер Макаровга мурожаат қилиб.

— Улар рўйхатсиз ҳам беш қўлдек маълум, — деди Василий Алексеевич, — «Промвентиляция», «Промтехмонтаж» трестлари ишида унум йўқ. Трест бошлиқларига кўп марта эътирозларимизни билдирдик, камчиликларини гапирдик. Қани энди уларга гап кор қилса. Ўша-ўша ташбақа юриш билан қадам ташламоқдалар. Кўп ишлари брак бўлаяпти.

— Шаҳар бош архитектори А. Якушевни айтмайсизми, арзимаган хужжатларни тўғрилаб бермай ишни пайсалга солаяпти, — деди Ёқуб ака яна куюниб. — Агарда шу хужжатлар бўлганида бино атрофи аллақачон ўраб олинган бўлар эди.

Шифохона қурилишидаги бу суръат заказчиларни қониқтирмаяпти. План бўйича асосий корпус ҳозиргача фойдаланишга тахт бўлиши ва бинокорлар балчиқ билан даволаниш бўлимини қуришга киришишлари керак эди. Лекин бу бўлим пойдевори ҳали ҳам қўйилгани йўқ. Кунлар эса ўтиб бораяпти. Республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейи нишонланадиган кун ҳам узоқ эмас. Бинокорлар отларини ҳозирданоқ қамчиламаса кейинроқ бориб эл-юрт олдида уялиб қолишлари мумкин.

Ж. НОСИРОВ.

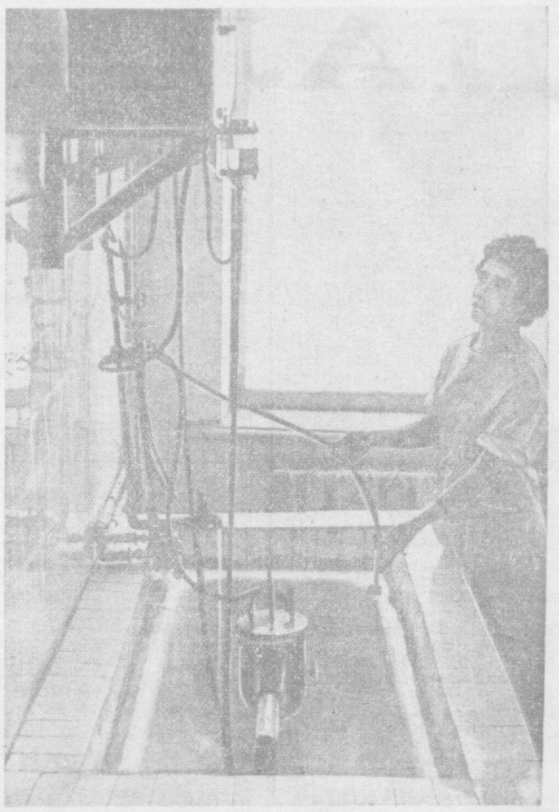

Ванналар бўлими ажойиб замонавий препаратлар билан жиҳозланган. У ерда беморлар минерал сувда даволанаяптилар. Суратда: медицина ҳамшираси Галина Ильина беморларни қабул қилиш учун ҳозирлик кўрмоқда.

А. Абалян фотолари.

БОҒ-РОҒЛАР БАҒРИДА

Шарқираб оқиб турган Бўзсув ёқалаб катта боғ кўча ўтган. Шу кўча сизни қуюқ дарахтзорлар билан қопланган сўлим боққа олиб боради. Чопонота массивидаги бу боғ узоқдан қуюқ ўрмонни эслатади.

Чиндан ҳам боғ соя-салқин. Кумушсимон астарини қуёшга тутган тераклар барглари шабадада чапак чалади. Ариқларда зилол сувлар кумуш лентасимон оқиб турибди.

Пионер ёзи бошланиши билан бу боғ ўғил-қизлар ихтиёрида бўлади. «Энергетик» пионер лагери шу ерда. Бу лагерь болаларга қадрдон бўлиб қолган. Ахир, ҳар йили лагерда кўплаб ўғил-қиз пионер ёзини хушчақчақ ўтказади, ҳордиқ чиқаради. Бу йил меҳнаткашларнинг 1500 ўғил-қизи шу ерда дам олади. Боғ гаштини суриб, янги куч ва ғайрат тўплайди.

Янги мавсумга катта тараддуд кўрилди. Унинг саҳни кенгайтирилди, гулзорлар барпо этилди. Болаларнинг хушчақчақ дам олишлари ва ўйнаб-кулишлари учун ҳамма имкониятлар муҳайё қилинди. Тажрибали тарбиячилар ва пионер вожатийлар жалб этилди.

Лагерда амалга оширалаётган тадбирлардан болалар беҳад хурсанд. Бугун ҳам болаларни кўп ўйинлар ва саёҳатлар кутиб турибди.

...Эрталабки нонуштадан сўнг иккинчи отряд пионерлари саф тортишди. Уларнинг қувончи чексиз эди. Чунки, улар бугун Чопонота массиви атрофига экскурсияга борадилар.

Экскурсияга боришдан олдин тарбиячи А. Смирнова болалар билан суҳбат ўтказди. Лагерда сақланаётган эсдалик альбоми билан таништирди. Бу альбомда қизиқ-қизиқ фактлар ёзилган эди.

Болалар старший пионервожатий бошчилигида йўлга тушишди.

Учинчи отряд пионерлари ҳам бугунги кунни жуда мазмунли ўтказишади. Уларнинг ҳузурига кекса боғбонлар меҳмон бўлиб келишади. Биринчи отряд пионерлари эса лагерь кутубхонасига тўпланишиб, диспут ўтказишади.

Улар «Ким бўлсам экан?» деган темада адабий кеча ўтказишга қизғин тайёргарлик кўришган эди. Санобар Воҳидова, Анвар Тўлагановлар «Чин инсон қиссаси» асари ҳақида гапириб беришади. Светлана билан Вова Маяковский шеърларини ёддан айтишади. Бир группа болалар эса лагерь ёнидаги анҳорга чўмилишига боришади. Ҳа, қуёш, ҳаво, тиниқ сув болаларнинг яқин йўлдоши бўлиб қолди.

Лагерда ҳар бир кун ана шундай хушчақчақ ўтаяпти.

— Лагерда бадиий ҳаваскорларнинг концертларини ҳам тез-тез ўтказиб турамиз, —дейди пионер лагерининг бошлиғи К. С. Нарцова. —Бунинг учун лагерда эстрада зали очдик. Қўғирчоқ театри спектакллари ҳам болаларга манзур бўляпти.

Биринчи смена тугашига саноқли кунлар қолди. Ҳа, кўп ўтмай лагерда хайрлашув гулхани ёқилади. Бир ой давомида аҳил оила аъзоларидек, қувнаб дам олган болалар гулхан атрофига тўпланиб, лагерь таассуротлари тўғрисида қувона-қувона сўзлаб беришади. Дўстлик, бахтиёр болалик ҳақидаги қўшиқлар авжга минади.

А. АЛИЕВ.

ЁШ СПОРТЧИЛАР

Икки мингга яқин ўқувчи спортчилар бир ҳафта давомида спорт базалари, стадионлар ва спорт майдонларида ўзларининг традицион XVII спартакиадаларини ўтказдилар. Келажак спорт мастерлари спортнинг 16 тури бўйича мусобақалашдилар.

Тошкентга область спартакиадаларининг чемпионлари йиғилган эдилар. Шунинг учун ҳам энг кучлилар ўртасида чинакамига кураш борди. Кўпгина спортчилар биринчи марта разряд нормативларини бажардилар. Тошкентлик сузувчи Сергей Конов 200 метр масофага баттерфляй усулида сузишда 2 минут 41,8 секунд, Таня Шпотова эса ана шу масофани брасс усулида сузишда 3 минут 09,7 секунд вақт кўрсатди. Бу ҳар иккала натижа I разряд нормативидан ортиқдир. Фақат сузувчилар мусобақасининг ўзида 12 спортчи I разряд нормативларини бажарди.

Мерганлар мусобақаси ҳам жуда кескин ўтди. Андижонлик В. Крикова МВ-9 машқида мусобақалашиб, 600 имкониятдан 578 очко тўплади ва Ўзбекистон ўқувчилар спартакиадасининг чемпиони бўлди.

Спорт гимнастикаси бўйича ўтказилган мусобақада А. Кунафин бошлиқ Тошкент областининг спортчилари бошқалардан ажралиб турдилар. Улар умумкоманда ҳисобида фахрли биринчи ўринни эгалладилар. Областимиз терма командаси составида қатнашган чирчиқлик Н. Мяус ва З. Нуриевалар эса СССР спорт мастери натижасини кўрсатдилар.

Биринчи группада умумкоманда ҳисобида Тошкент шаҳар спортчилари ғолиб чиқдилар. Улар 155 очко тўплаб 17-марта спартакиада чемпиони бўлдилар. Областимиз ёшлари 16 спорт турининг 12 тасида ғолиб чиқдилар.

Тошкент областининг ўқувчи спортчилари иккинчи ўринга чиқдилар. Гимнастика, эшкак эшишда ўзларини кўрсатган область ўқувчилари 95 очко тўпладилар. Андижон область вакиллари эса фахрли учинчи ўринни олдилар.

Биринчи группада кейинги ўринларни Фарғона, Самарқанд, Бухоро области вакиллари эгалладилар.

Иккинчи группада Сурхондарё областининг спортчилари ғолиб чиқдилар.

Спартакиада ғолиблари спорт жамиятлари ва ташкилотлари Союзи Ўзбекистон совети ва ЎзССР Маориф министрлигининг ёрлиқлари ва дипломлари билан мукофотландилар.

Спартакиада давомида энг юксак натижа кўрсатган спортчилар республика терма командаси составига киритилди. Улар 19-25 июлда Фрунзе шаҳрида Бутуниттифоқ зонал III спартакиадасида Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қиладилар.

П. КОНОВАЛОВ,
спартакиада бош судьяси.

ҲАМШАҲАРИМИЗ ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Италиянинг Балонья шаҳрида стендга отиш бўйича ўтказилган Европа биринчилиги тугади. Мусобақада ўсмирлар билан айни вақтда ёшлар ҳам қатнашдилар. СССР терма командаси составида қатнашган тошкентлик мерган, спорт мастери Евгений Кондратьев юксак натижа кўрсатиб Европа чемпиони бўлди.

* * *

Ленинград шаҳрида СССР, Польша, ГДР, Болгария спортчилари ўртасида велоспорт бўйича трекда ўтказилган мусобақалар якунланди. СССР терма командаси составида қатнашган, тошкентлик 19 ёшли Алексей Колюшев 1000 метрга бўлган мусобақада ГДР ва Польша чемпионларини орқада қолдириб, биринчи ўринни эгаллади. Спринтерлар мусобақасида эса Колюшев умумий учинчи ўринга чиқди.

Ҳамшаҳримиз ҳозирда мамлакат терма командаси составида СССР ва Дания ўртасида ўтказиладиган матчга тайёргарлик кўрмоқда.

Аждаҳо билан олишув

Хайзан насос заводи ишчиси Хангнинг отпускага чиққанига уч кун бўлди. Лекин бирон кеча ҳам кўзига уйқу келмади. Ҳамманинг оғзидан тушмай қолган қароқчи илон унинг миясини чулғаб олди.

Шу яқиндаги давлат хўжалиги аҳолисининг кўпчилиги ваҳимага тушиб қолди. Қўрқинчли махлуқ қўй-қўзилар, қорамол ва бошқа ҳайвонларга ҳужум қилибгина қолмай, одамларга ҳам човут солабошлади. Унинг даҳшатли оғушида бир неча киши ҳаётдан ажради. Энди аҳоли ов, ҳинд қамиши ва бошқа нарсалар учун ўрмонга йўламай қўйди. Юрак олдириб қўйган кишилар ҳатто қўни-қўшниларининикига, йиғилишларга кечаси бормайдиган бўлиб қолишди.

Рост гапмикан ёки ваҳима қилишяптими,— шубҳаланарди Ханг. У жунглига бориш учун бир неча овчиларга мурожаат қилди, ҳамроҳ ахтарди. Лекин ҳеч ким хатарли ишга бош қўшишни истамади. Ҳали ҳаётдан умидимиз бор,— дейишарди улар. Ханг жунглига бориш учун хотинидан базўр рухсат олди.

...Жунгли. Қуёш ҳамма ёқни мисдек қиздирмоқда. Нафас олиш қийин. Кўкатлар ва япроқларнинг усти суюқ шилимшиқ билан қопланган. Чириган ўсимлик, ўлган ҳайвонларнинг қўланса ҳиди димоққа урилади. Онда-сонда даҳшатли товушлар эшитилиб қолади ва ўрмон яна ваҳимали сукунатга чўмади. Бутазорга кириб кетаётган чипор илон, лианалар орасидан ўтиб келган қандайдир ҳайвоннинг сояси кўзга ташланиб қолади. Фавқулодда эшитилган ваҳимали товушдан Ханг сесканиб кетади. Шохлар силкиниб ўсимликларнинг шитирлаган овози қулоққа чалинди.

Хангнинг қаршисида баҳайбат бўғма илон турарди. Унинг думи анча баландда бўлиб, дарахтга чирмашиб кетганди. Осилиб турган танасининг ўртаси кенг, яқин орада еган ўлжаси ҳали ҳазм бўлишга улгурмаган эди. Ерга тегай деб турган узун бўйнида баҳайбат маятникка ўхшаш калласи қимирлаб турибди. Бу камдан-кам учрайдиган ёвуз, қонхўр илон эди.

Овчи илонни нишонга олиб тепкини босди. Илон калласини 10 метрча юқори кўтарди ва овчига қараб сўлагини сочабошлади. Ханг кўзини артиб яна ўқ узди. Яраланган илон энди калласини янада юқори кўтариб ўқ узаётган одамга ташланди.

Жангнинг ҳал қилувчи дақиқаси бошланди. Овчи чаққонлик билан чап берди. У бундай шароитда ўзини қандай тутишни биларди. Саросимага тушмай, ерга ётиб олди ва рўпарада турган илоннинг бошига қараб яна ўн олти марта ўқ узди. Ўқ илоннинг бош суягини мажақлаб ташлади. Шунга қарамай оғир яраланган махлуқ жон ҳолатда азамат дарахтларнинг танасини чўпдек синдирар, йўғон лианаларни чирс-чирс узиб ташларди. Илон танаси бир неча минут тўлғониб турди ва ўсимликлар орасида чўзилиб қолди.

Шу куни бир группа кишилар икки кўтос ёрдамида ўлжани давлат хўжалиги ҳовлисига тортиб келишди. Ўттиз беш метрлик даҳшатли махлуқини томоша қилиш учун кўплаб аҳоли йиғилди.

И. ГАЛЬ,
доцент.
Вьетнам Демократик Республикаси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ИНДОНЕЗИЯДАГИ УЧРАШУВЛАР

ЖАКАРТА, 22 июнь. (ТАСС). Индонезия президенти Сукарно Миллатлар Советининг депутати, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоянни ва у бошчилик қилаётган СССР Олий Совети делегацияси аъзоларини бугун туш пайтида Мердека саройида қабул қилди.

Совет парламент аъзоларини кутиб олмоқ учун сарой олдида сарой гвардиясининг фахрий қоровули саф тортиб турди. Президент Сукарно Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмонларни айвонда самимий кутиб олди ва сарой ичига киришга таклиф этди. А. И. Микоян делегация аъзоларини президентга таништирди, Н. С. Хрущев ва Л. И. Брежневдан унга салом топширди.

* * *

ЖАКАРТА, 23 июнь. (ТАСС махсус мухбири). А. И. Микоян бошлиқ СССР Олий Совети делегацияси кеча тушдан кейин бош министрнинг биринчи ўринбосари ва ташқи ишлар министри Субандрио, бош министрнинг иккинчи ўринбосари Леймена ва бош министрнинг учинчи ўринбосари Солиҳ ҳузурида бўлди. СССРнинг Индонезиядаги элчиси Н. А. Михайлов совет меҳмонларига ҳамроҳ бўлиб борди. А. И. Микоян билан Индонезия давлат арбоблари ўртасида дўстона ва ошкора суҳбатлар бўлиб ўтди. Совет делегациясининг бошлиғи А. И. Микоян Муваққат халқ маслаҳат конгрессининг раиси Солиҳга СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети раисларининг мактубини топширди.

Шундан кейин А. И. Микоян ва совет делегацияси аъзолари Индонезия парламентига боришди. Парламентнинг мажлислар залида парламент раиси вазифасини бажарувчи Субамия, унинг ўринбосарлари, парламент депутатлари совет меҳмонларини қизғин табриклашди. Самимият ва хушкўнгиллилик вазиятда ўтган суҳбат вақтида А. И. Микоян ва Олий Совет депутатлари билан Индонезия парламентининг раҳбарлари ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишида иккала мамлакат парламент аъзолари ўртасидаги алоқалар муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтишди. А. И. Микоян билан Субамия ўз парламентларининг иши тўғрисида фикрлашиб олишди, ўз парламентларининг структураси ҳақида гапириб беришди. А. И. Микоян Субамияга СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети раисларининг мактубини топширди.

Ўз ҳуқуқлари учун курашмоқдалар

ФРАНЦИЯ. Сен-Жан заводининг 460 ишчиси ишдан бўшатилишига қарши норозилик билдириб қарийб ўн минг киши Монлюсон шаҳрининг кўчаларига чиқдилар. Бу намойиш, деб ёзади Юньон Франсэз д'Энформасьон агентлигининг мухбири, сўнгги йилларда Монлюсонда бўлиб ўтган энг катта намойишлардан бири бўлиб, йирик касаба союз бирлашмаларининг маҳаллий ташкилотлари чақириғи билан ўтказилди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ Қўшма Штатлар Куба билан савдо-сотиқ ишларида қатнашганлиги учун яна тўртта чет эл кемасини (Греция, Ливан кемалари ва Англиянинг 2 та кемасини) «қора» рўйхатга киритди. 1963 йил январь ойидан бери, ҳарбий блоклар бўйича Америка Қўшма Штатлари иттифоқчиларига ва бетараф давлатларга қарашли 223 кема шу рўйхатга киргизилган.

▲ Прагада антибиотиклар проблемаси бўйича халқаро конгресс ёпилди. Конгресс иштирокчилари, жумладан, антибиотиклар ёрдами билан яллиғланиш ва шиш ўчоқларини даволаш, диагностика мақсадларида тетрацехлин антибиотикларидан фойдаланиш масалаларини муҳокама қилдилар.

▲ Индонезия президенти Сукарно, Малайзия бош министри Абдул Раҳмон ва Филиппин президенти Магапагал Малайзия федерацияси тузилганлиги муносабати билан шу мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда пайдо бўлган кризисни ҳал этиш мақсадида Токиода Япония бош министрининг расмий қароргоҳида учрашдилар. Шу учрашувнинг кун тартиби ҳозирги вазиятни обзор қилишни ва мавжуд проблемаларни тинч йўл билан ҳал этиш тўғрисидаги таклифларни қараб чиқишни кўзда тутади.

▲ Калифорния штатидаги Ванденберг Ҳарбий ҳаво базасидан 19 июнда «Тор-Агяна» системаси ёрдами билан сунъий йўлдош учирилди. АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари вакиллари йўлдошнинг орбитага чиққан-чиқмаганлиги тўғрисида хабар беришдан бош тортдилар.

▲ Америка қўшинларидан 1961 йил 1 январдан бошлаб Жанубий Вьетнамда 233 киши ўлди, 925 киши ярадор бўлди ва 15 киши бедарак йўқолди.

▲ АҚШ марҳум президентининг укаси, сенатор Э. Кеннеди тушган самолёт Массачусетс штатидаги демократлар партияси съездига бораётиб, Саутгамптон районида ҳалокатга учради. Қаттиқ яраланган Э. Кеннеди самолёт парчалари тагидан топиб олинди ва дарҳол госпиталга юборилди.

(ТАСС).

РАК ЯРАСИГА ҚАРШИ ДОРИ

Латвиядаги Страдинь номли республика клиник касалхонасида ва Латвия Фанлар Академиясининг экспериментал ва клиник медицина институтида рак яраларини, тажриба сифатида Ватанимизда ишлаб чиқилган янги антибиотик — оливомицин билан даволай бошладилар. Мазда антибиотик бир процентининг ўндан бир қисми бўлса-да, унинг таъсири жуда кучли экан. Оливомицин билан даволанган беморларнинг ҳаммасида биринчи ҳафта давомидаёқ яранинг сирти тузалабошлаган. Кейинги уч-тўрт ҳафта ичида эса яра батамом битиб кетган. Муҳими шундаки, антибиотик организмга ҳеч қандай зарарли таъсир қилмаган.

Олимларнинг айтишига қараганда, оливомициннинг унча кўп бўлмаган беморлар (9 киши) устида тажриба сифатида қўлланилганлиги антибиотикнинг мази умумий шишга қарши ва гормонал терапия билан қўшиб ишлатилганда рак яраларини муваффақият билан даволаш мумкин, деб умид қилишга асос бўлаолади.

Кўрсатилган даражада мазни ишлатиш узоқ муддат давомида — ўн уч ой мобайнида организмга ҳеч қандай зарар келтирмайди.

(АПН).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИЗОР

24 ИЮНДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Қанотли дўстлар** (мактаб ўқувчилари учун). 18.35 — **Телевизион янгиликлар**, 18.55 — **Атом ҳосил учун курашда** (илмий-оммабоп фильм). 19.05 — **Инсон гимни**, 19.35 — **Ягона энергетик системада**, 19.55 — **Реклама ва эълонлар**, 20.05 — Т. Брулин. **Итлар** (Марказий телестудия спектакли).

21.20 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.25 — **Телевизион янгиликлар**, 21.45 — **Сувчи — ғўзани суғорувчи ва яшнатувчи**, 22.05 — **Телевизион фильм**, 22.25 — **Тинчлик овози** (музикали эшиттириш).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.15 — **Қувноқ дам олмоқдамиз** (мактаб ўқувчилари учун), 20.35 — **Катта химия кишилари.**

Рус тилида: 20.55 — **Салом, ўлкам** (ҳужжатли фильм). 21.15 — **Рогочевлар династияси**, 21.30 — М. Горький. **Достигаев ва бошқалар** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/VI да **Шаҳризода, Штраусиана, Болеро**, 25/VI да **Кармен.**

Тошкент шаҳридаги
ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ
озиқ-овқат товарлари сотувчилар ихтисосига ўргатиш учун
ЎҚУВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 2 ой.

8, 9, 10, 11-синф ҳажмида маълумоти бўлган кишилар қабул қилиниб, стипендия билан таъминланади.

Биринчи группага аризалар 10 июлгача, иккинчи группага эса 30 июлгача қабул қилинади.

Райпишчеторгга **озиқ-овқат товарлари сотувчилар ва шогирдлар ҳам керак.**

Мурожаат учун адрес: Карело-финская кўчаси, 18-уй, (9, 11-трамвай, 3, 6, 23-автобуснинг «Физкультурная» остановкаси).

Хушбахт кўчаси, 47/9-уйда турувчи **Абдураҳим Солиҳовнинг** Равшан кўчаси, 12-уйда турувчи Маҳсума Миркаримовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Марварид кўчаси, 9-уйда турувчи **Одил Орипович Шариповнинг** шу уйда турувчи Нина Александровна Шариповадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Калинин районидаги «Коммунизм» колхози территориясида турувчи **Алибой Зокировнинг** Генерал Собир Раҳимов номли колхоз территориясида турувчи Инобат Қаюмова (Зокирова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Қизил товуш кўчаси, Уч ғунча тупик, 10-уйда турувчи **Сандалим Саидбурҳонович Саидхоновнинг** Ангрен кўчаси, 3-уйда турувчи Мунаввар Соатхўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши Қурилиш материаллари саноати Бош бошқармаси коллективи старший арбитр ўртоқ Р. К. Ғозиназаровга ўғли
УКТАМ ҒОЗИНАЗАРОВНИНГ
бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 05709. ИНДЕКС 64695. Нашр. № 1782.